

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 13

SAYI : 152

AĞUSTOS 1974

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
Standardlaştırmada Yeni Bir Dönem	3
TSE'den Haberler	5-9
Türkiye Tarımı, Tarım Ürünlerinin Pazarlanması ve Standardizasyon	11
Kurşun Asit Akümülatör Ayırıcıları Standardı	12-13
Meyve Suyu Standardları	15
Standard Söyleşileri ...	17
Gelişmekte Olan Ülkelerin Standardlaştırma Sorunlarına DEVCO'nun Yardımı	19-20
Standard Dünyasından Haberler	21-25
Summary Of Contents	29-31

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Ağustos 1974 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

«Standardlaştırmada Yeni Bir Dönem» adlı başyazıda Faruk A. Sünter, iç ve dış dünyadaki standard gelişmelerine değinmektedir. İstanbul Sanayi Odası ile TSE arasında yapılan sıkı işbirliği, son yaklaşma sonunda daha ileri düzeye erişmiş ve ISO'da bir büro kurulması sağlanmıştır. Bu yaklaşmanın yeni dönemde olumlu sonuçlar vereceğine değinilmektedir.

Uluslararası alanda ise ISO Konseyi ve IEC Genel Kurulu'nun toplantılarına değinilen bu yazıda bu konudaki gelişmeler üzerinde durulmuştur.

Bu sayıda, Türkiye tarımı ve pazarlama ile standardlaştırma üzerinde de bir yazı okuyacaksınız.

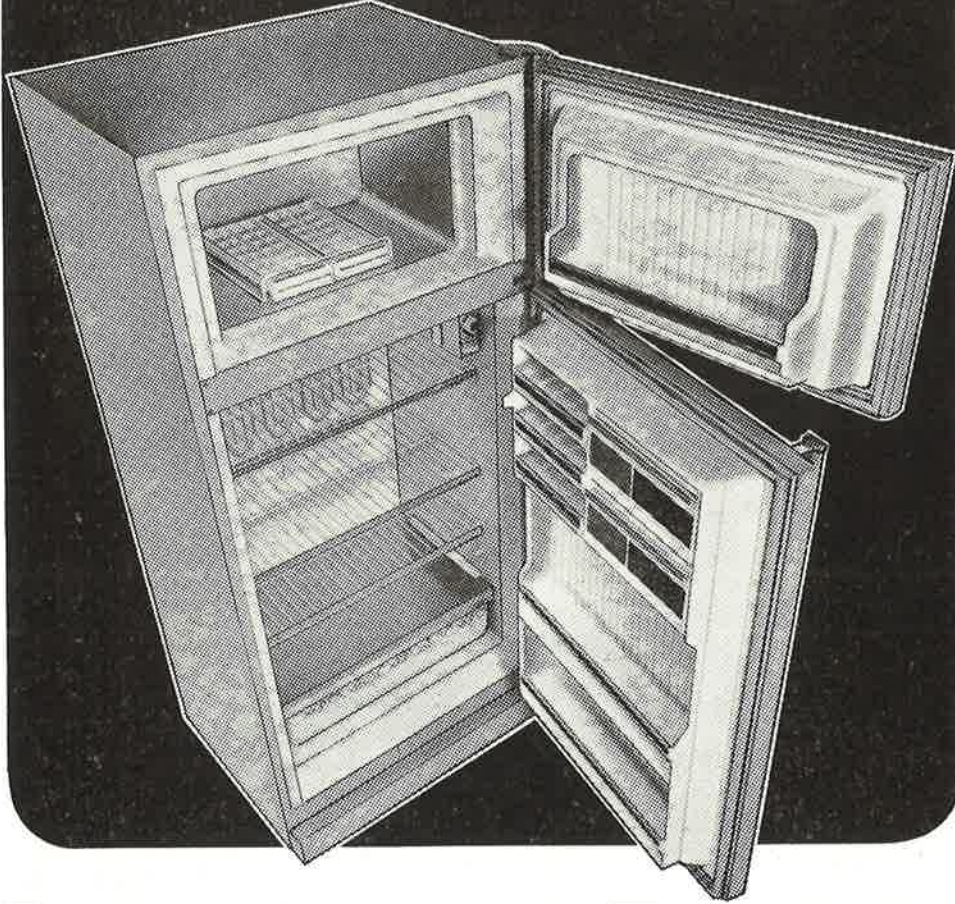
Olağan yazılarımızdan iki standard ile ilgili yazılarımıza da ilgi duyacağımızı sanırız.

AFNOR Genel Müdürü Mr. Frontard'ın geçen yıl Meksika'daki seminerde yaptığı konuşmanın çevirisini de bu sayımızda veriyoruz.

STANDARD

ARÇELİK dupleks

İKİ AYRI SOĞUTMA TEK MOTORLA

Arçelik Dupleks'te, normal bir buzdolabı olan alt bölme için gerekli soğutmayı da, üstteki "derin dondurucu" bölme için gerekli o müthiş soğutmayı da tek motor sağlar. Böylece, daha az elektrik sarfiyatı ve daha az arızalanma ihtimaliyle daha masrafsızdır Arçelik Dupleks. Daha sessizdir.

Tek motorlu Arçelik Dupleks'te yiyeceklere içeceklere ayrılan yer daha büyüktür. İki ayrı soğutma tek motorla! İki kapılı buzdolabı yapımında bütün dünyada uygulanan sistem budur. Yurdumuzda yalnız Arçelik, Dupleks'te bu sistemle başlamış, bu sistemle devam etmektedir!

Genel Satıcıları:
BEKO TİCARET A.Ş.
Tel.: 49 00 39
BURLA BİRADERLER ve Şeti.
Tel.: 45 52 00

kalitede öncü... fiyatta ölçü

Yeni Ajans — 1759 (111)

STANDARDLAŞTIRMADA YENİ BİR DÖNEM

Faruk A. SÜNTER

Ağustos ayı, okurlarımızın bildiği gibi TSE'nin tatil ayıdır. Bu ay içinde TSE'de çalışanlar, küçük bir nöbetçi kadroyu acele konular için iş başında bırakarak, tatile çıkarlar.

Böylece, 3 - 3,5 aya yayılan yıllık izinler, çalışmaların gidişini etkilemeksizin 1 ayda verilmiş olur.

TSE, bu satırları okuduğunuz zaman açılmış olacaktır. Eylül ayında Enstitüyü yeni işler beklemektedir. Bu yıl işlere yeni bir düzen sağlamak için, Temmuz ayında sınavları yapılan ve seçilen yeni elemanlar da işbaşı yapacaklardır. Böylelikle daha verimli sonuçlar alınması haklı olarak beklenmektedir.

Bu yıl, TSE çalışmalarının bir ayrı özelliği de, ticaret ve sanayi odaları ile bir süreden beri gelişen işbirliğinin, yeni uygulamalarla yoğunlaşmakta oluşudur. İstanbul Sanayi Odası'nda «Standardlaştırma» işleri ile uğraşacak bir büro kurulmaktadır. Bu büro, bir yandan standartların hazırlanmasında Enstitü ile Odanın karşılıklı ihtiyaç duydukları noktalarda gerekli buluşmalarını yapacak; öte yandan da, Odanın standardlaştırma uygulamasında karşılaştığı laboratuvar ihtiyaçları için Enstitü ile temasları sağlayacaktır. Bu büronun zamanla, Enstitü ile Oda arasındaki bütün ilişkilerin yürütülmesinde bir kanal olması; sanayimizin yüksek standartlarda üretime geçmesine yardım etmesi beklenmektedir.

İstanbul Sanayi Odası, daha şimdiden bu yolda güvençli adımlar atmıştır. 5590 sayılı Kanunun oda ve borsalara tanıdığı yetkiye dayanarak, belirli Türk Standardlarına uyulmasını zorunlu kılan ve üyeleri arasında geçerli olacak, mesleki kararlar almaya başlamıştır. Şimdi, Oda denetçileri bu kararları uygularken, TSE laboratuvarlarından yararlanacaklar ve bu işbirliği sonucunda kendi bölgelerindeki belirli bir çalışma alanında üretimin Türk Standardlarına uygunluğunu sağlamış olacaklardır.

1954'de kurulan TSE, bu yıl yirminci yaşını sürdürürken, 1700'ü aşkın standard yapmış bulunmaktadır. Bunlardan 307 tanesi Hükümet tarafından zorunlu uygulamaya konmuştur.

Onbeş bilim koluna dağılan bu standartların, içinde bulunduğumuz çalışma dönemi sonuna kadar 2000'i bulması beklenebilir.

Görülüyor ki, memleketimizde standard yapma konusunda bir dar boğaz yoktur. Dar boğazlar, uygulama alanındadır. TSE'ye 132 sayılı Kanunla verilmiş olan Türk Standardlarını hazırlama görevi, kuşkusuz, yerine getirilmektedir.

TSE, üreticilerle birer birer anlaşarak yaptığı denetlemelerle, uygulamada da öncülük etmektedir. Bu denetlemelere konu olan, TSE Markasını kullanma izni almış firmaların sayısı altmışı geçmiştir. Fakat standard uygulamalarını yurt düzeyinde denetleme görevi TSE'nin değildir. Bu görev, aslında, standard zorunlu yürürlüğe konulurken, Bakanlar Kurulu kararnamesinde belirtilen bakanlığa aittir. Odalar ve borsalar da, mesleki kararlar alarak bu yolda verimli sonuçların elde edilmesine yardımcı olabilirler. Meslekdaşlar arasında düzenlenecek bir denetim sistemi, herkesin birbirini tanıması nedeniyle daha da etkili sonuçlar verir.

Bu bakımlardan, önümüzdeki yıl İstanbul Sanayi Odası ile başlayan uygulamanın sonuçlarını merakla beklemekteyiz.

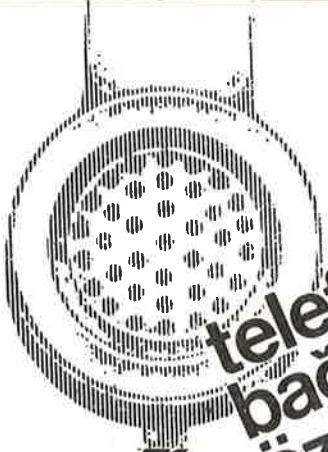

Eylül ayı, yurt içinde standardlaştırma çalışmalarına yeni bir hız verirken dünyada da iki büyük olay aynı aya rastlamaktadır. Uluslararası Standardlaştırma Örgütü Cenevre'de, Uluslararası Elektroteknik Komisyonu ise Bükreş'te yıllık Koneş toplantılarını yapacaklardır. Bu iki Koneş, geçen yıl yapılan işlerden elde olunan sonuçları inceleyecek; önümüzdeki çalışma yılına ait program ve bütçeleri tartışarak kabul edecektir.

Yine Eylül ayında, Uluslararası Standardlaştırma Örgütü'nün 34 sayılı Tarım Teknik Komitesi de, Hollanda'da toplanarak bu Komiteye günün koşulları altında verilmesi gereken çalışma şeklini saptayacak ve birçok metod standartlarını karara bağlayacaktır.

Görülüyor ki, Eylül ayında içeride ve dışarıda yoğun standardlaştırma çalışmaları olacaktır. TSE bunların hepsinin içindedir ve bütün gelişmeleri yakından izlemektedir.

telefon kordonunun
bağlandığı binlerce km.lik
özel kabloları imâl etmek...

YILMAZ KABLO' nun işi

TIPKI YERALTI KABLolarında OLDUĞU GİBİ
TIPKI TESİSAT KABLolarında OLDUĞU GİBİ

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

YILMAZ KABLO SANAYİ A.Ş.

Merkez: Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - İST. - Telf.: 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika: Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - İST. - Telf.: 21 76 22

İstanbul Sanayi Odasında yapılan toplantıdan bir görünüş

TSE İLE İSTANBUL SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULLARI BİRLİKTE TOPLANDI

Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurulu Ağustos ayı olağan toplantısını İstanbul'da Sanayi Odasında yapmıştır.

Sanayi Odası Yönetim Kurulu ile 19 Ağustos Pazartesi günü birlikte yapılan toplantı saat 15.00 den 16.30'a kadar sürmüştür, 16.30 dan sonra da iki kurul ayrı ayrı odalarda kendi gündemlerini görüşmüşlerdir.

Birleşik toplantıyı İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin ile TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter birlikte yönetmişler, Sanayi Odası Başkan Vekili Şaban Çavuşoğlu, Yönetim Kurulu üyeleri Ömer Alageyik, Ergun Başkan, Hüsnü Kor, Tahsin Ersoy ve Jak Kamhi; TSE Başkan Vekili Hasan Tahsin Erol, Yönetim Kurulu üyeleri İsmet Öztunalı, Prof. Dr. Necmi Tanyolaç, Şadi Pehlivanoglu, Oda Genel Sekreteri İhsan Vardal ve TSE Genel Sekreteri Velid İsfendiyar ile işbirliğini İstanbul Sanayi Odası yönünden yürütmekle görevlendirilen Oda Genel Sekreter Yardımcısı Refah Aybar da toplantıda hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda, önce İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin konuşarak Türk Standardları

Enstitüsü Yönetim Kurulu'nu selâmlamakla söze başlamış ve bu birleşimden Sanayi Odası yöneticilerinin de büyük bir memnurluk duyduklarını belirtmiştir.

Başkan, geçen zaman zarfında Enstitü ile Oda arasında birçok defa görüşmeler olmuşsa da, iki tarafın da böyle bir çoğunlukla katıldıkları toplantının ilk defa yapıldığını ve varılacak kararların eskie kıyasla çok daha verimli uygulama olanakları bulacağına inandığını sözlerine eklemiştir.

Türk Standardları Enstitüsü

İstanbul Sanayi Odası ve TSE Başkanları bir arada

Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Sünter de İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyelerini, Genel Sekreter ve Muavini'ni arkadaşları adına da selâmlayarak kendilerine ayrılan zaman için teşekkür etmiş, varılacak sonuçlar hakkında aynı iyi dileklerde bulunmuştur.

Yapılan görüşmeler sırasında İstanbul Sanayi Odası'nın binasında bir bölümün elemanı ile birlikte Türk Standardları Enstitüsü ile yapılacak işbirliği çalışmalarını yürütmeye ayrıldığı anlaşılmış ve Enstitü Yönetim Kurulu somradan yaptığı ayrı toplantıyı sembolik olarak ikinci kattaki bu standardlaştırma işleri odasında yapmıştır.

Oda'nın standard hazırlama işlerinde teknik elemanla katılma, TSE'ce hazırlanan standardlar için mütalâa verme, mecburi standardların Oda'ca kontrollerinin yapılmasında - 5590 sayılı Yasa uyarınca Oda'ca alınacak riayeti mecburi meslek kararları gereğince ve laboratuvar hizmetlerinde TSE'nin yardımı ile hareket olunması, Oda idaresiyle TSE idaresinin yakın bir işbirliği halinde yukarıda sayılanlardan başka revizyon, tadil gibi noktalarda da işbirliği yapma esasları görüşülmüş ve kararlara varılmıştır.

Uzmanınız diyor ki:

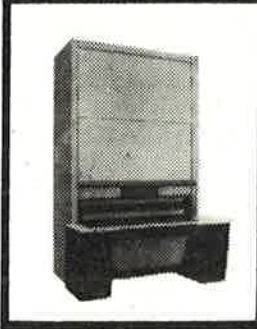
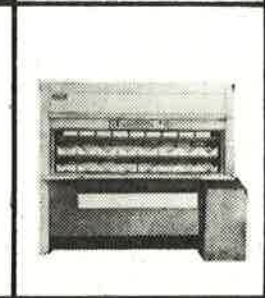
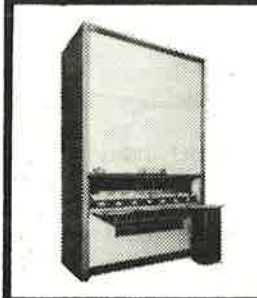
BÜRO ORGANİZASYONU İŞLERİNİZDE

ZIPPEL

TASNİF ve MUHAFAZA ÜNİTELERİ

BÜYÜK YENİLİK GETİRECEKTİR

- DİK DÖNER TERTİBATLI DOSYALAMA ve TASNİF ELEMANLARI
- DÖNER TERTİBATLI KART HAVUZU
- **ZIPPEL** YAZI MASASI ve KOMBİNE KART HAVUZU
- **ZIPPEL** PATENTLİ ÖZEL KLASÖR-DOSYA-MUHAFAZA ZARFLARI

ZIPPEL

lisansı ile MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş tarafından
imâl edilen **BÜRO ORGANİZASYONU ELEMANLARI** :

- Bilumum resmi, sivil ve askeri dairelerde
 - Hastane, banka ve kooperatiflerde
 - Elektrik, Su, Havagazı ve Otobüs işletmeleri gibi belediye hizmeti yapan kuruluşlarda
 - Yüksek sayıda bayilik veya abone teşkilatı olan kuruluşlarda
- MUVAFFAKİYETLE KULLANILMAKTADIR.

ZIPPEL BÜRO ORGANİZASYONU ELEMANLARI Hakkında geniş açıklayıcı bilgi için
MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş hizmetinizdedir.

MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş

İst. Merkez : Tel. : 45 22 45 Mağaza Tel. : 47 79 44
Ankara Yetkili Bayii : Cevdet Özden Tel. : 12 38 38
Adana Yetkili Bayii : SU - TE Yapı ve Dekorasyon Merkezi Tel. : 15741
Samsun Yetkili Bayii : Akar Kırtasiye Tel. : 2232

Ajanstek — 74/54 (113)

TÜRKKABLO A. O. ELEKTRİK KABLOLARI İÇİN DE TSE MARKASINI KULLANMA YETKİSİ ALDI

Bundan önce, 26 Al. 7 St. çelik özlü alüminyum iletkenlerle, 7x3,12 mm. lik POPPY tipi örgülü alüminyum iletkenler için, TSE Standartlarına Uyguluk Markasını kullanma sözleşmesi imzalamış bulunan TÜRKKABLO A.O., bu defa İzmit'teki fabrikasında iletkenli elektrik enerji kablolarında da TSE Markasını kullanmak üzere Türk Standartları Enstitüsü'ne başvurmuş; yapılan araştırma ve deneyler sonunda bu mamüllerde Markanın kullanılması için Firmaya yetki tanınmıştır.

TS 212 «Termoplastik ve Lastik Yalıtımlı Y— Kabloları» Standardına uygun olarak imâl edilen YAVV 0 6/1 kV'luk ve YAVMV 0,6/1 kV'luk ALVİNAL (Türkkablo) Markalı kablolar, bundan böyle TSE Markasını taşıyacaklardır.

Türkkablo A. O. dan bildirildiğine göre, alüminyum iletkenli kabloların, memleketimizde seri olarak imâline ilk defa başlamıştır.

TS 34 Turunçgil Meyveleri Standartının Uygulanması İki Yıl Ertelendi

Bakanlar Kurulu, Ticaret Bakanlığının önerisi üzerine, TS 34 «Turunçgil Meyveleri» Standardının ihracatta mecburi olarak uygulanmasını iki yıl ertelemiştir. Bu konudaki 7/8701 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 24 Ağustos 1974 tarih ve 14986 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Kararı aşağıda aynen veriyoruz:

«TS/34 Turunçgil Meyveleri, Standardının ihracatta mecburi yürürlüğe konulması ile ilgili 2.6.1973 tarihli ve 7/6512 sayılı Kararnamenin 1 nci ve 2 nci maddelerinde yer alan 1/8/1974 tarihinin iki yıl uzatılmak suretiyle 1/8/1976 olarak değiştirilmesi; Ticaret Bakanlığının 9/7/1974 tarihli ve 16/211.91/3553 sayılı yazısı üzerine, 1705 ve 3013 sayılı Kanunlarla 18/11/1961 tarihli ve 132 sayılı Kanununa göre, Bakanlar Kurulunca 7/8/1974 tarihinde kararlaştırılmıştır.»

Bu duruma göre, TS 34'ün, revizyondan önceki metni (TS 34 Turunçgiller) ihracatta iki yıl daha uygulanacaktır.

YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARTLARI

No.	Standardın Adı	Fiati (TL.)
TS 259	Kumaşların Duş Altında Yüzey Su Geçirmezliklerinin Tayini	4
TS 561	Saç ve Levhaların Anma Kalınlıkları ile TEL ve Çubukların Anma Çapları için ISO Metrik Seriler	3
TS 1200	Kriyolit (doğal ve yapay) demir Miktarı Tayini	3
TS 1202	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metotları Mangan ve Magnezyum Miktarı Tayini	7
TS 1205	Taze Biber	3
TS 1367	Parça Yüklere Ait Mekanik Taşıma Ekipmanları - Tek Zincirli, Gövdesi Tabana Döşeli, (Zinciri Tabanın Altında Olan) Konveyörlere İlgili Emniyet Kuralları)	3
TS 1378	Çelik Çubuklar Boyutlar (Sıcak Haddelenmiş Dörtköşe)	4
TS 1379	Galvanizli (Çinko Kaplanmış) Çelik Tel (Hava Hatları İçin)	4
TS 1380	Galvanizli (Çinko Kaplanmış) Çelik Bağ Teli (Hava Hatları İçin)	3
TS 1382	Metalik Malzemelerin Yüzey İşlemi, Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Anodik Kaplaması - Daha Önce Asit İşleminin Uygulandığı Renkli Damla Deneyi İle Absorblama Güç Kaybının Tayini	2
TS 1383	Bakır ve Bakır Alaşımlarının Kısa Gösterilişi - Kısım I - Malzemelerin Gösterilişi	2
TS 1384	Bakır ve Bakır Alaşımlarının Kısa Gösterilişi - Kısım II - Uygulanan İşlemlerin Kısa Gösterilişi	2
TS 1385	Metalik Malzemelerin Yüzey İşlemi, Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Renkli Anodik Kaplaması, Alüminyum Renkli Anodik Kaplamasının Işık Haslığı Tayini	3
TS 1388	Bakır ve Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analizi - Rafine Dökme ve Yarı Mamüllerden Nümune Alınması	2
TS 1389	Kurşun Kalemlik Yuvarlak Odun	4
TS 1401	Magnezyum ve Magnezyum Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metotları, Gravimetrik Metotla Nadir Toprak Elementlerinin Tayini	3
TS 1419	Atkı Aktarma Makinaları, Temel Terimleri ve Tarifleri	2
TS 1420	Konik Bobin Makinaları veya Silindirik Bobin Makaraları Terminoloji Temel Terimler ve Tarifler	2
TS 1428	Sanayide Kullanılan Potasyum Sülfat - Baryum Sülfat Gravimetrik Metot ile Sülfat Miktarı Tayini	2
TS 1429	Sanayide Kullanılan Sodyum Klorat - Merkürimetrik Metot ile Klorür Miktarı Tayini	2
TS 1430	Latekste Pıhtı Miktarı Tayini	2
TS 1431	Sanayide Kullanılan Sodyum Klorür - Klor Cinsinden Gösterilen Halojenlerin Merkürimetrik Metot ile Tayini	3
TS 1432	Sanayide Kullanılan Sodyum Klorür 110C da Ağırlık Kaybı Tayini	2
TS 1433	Demir Cevherleri Analiz Numunesinde Higroskopik Rutubet Miktarı Tayini	3

(Devamı 9. sayfada)

1974 TÜRK STANDARDLARI KATALOĞU

İsteyenlere Ücretsiz Gönderilir

1700'den fazla TÜRK STANDARDI'nın :

- ALFABETİK
- SIRA NUMARASINA GÖRE
- TSE'DE HAZIRLANDIKLARI GRUPLARA GÖRE
- İNGİLİZCE

listeler halinde yer aldığı Katalogda ayrıca, Türk Standardları Enstitüsü ve çalışmaları ile ilgili bilgiler verilmekte, standartlara uygunluğu belirten

Markası'nı

mamullerinde kullanma yetkisini alan firmalarımızla, bunların mamûlleri tanıtılmaktadır.

İsteme Adresi :

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
NECATİBEY CADDESİ, 112
BAKANLIKLAR
A N K A R A
TEL. 18 72 40 (10 HAT)

H. İSMAYİLOĞLU, TSE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ HZ. GRUBU BAŞKANI OLDU

Geçtiğimiz Mayıs ayında kaybettığımız TSE Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubu Başkanı Muhittin Toköz'ün görev süresini tamamlamak üzere, aynı Grubun Başkan Vekillerinden Yük. Müh. Alb. Hilmi İsmailoğlu Grup Başkanlığına getirilmiştir.

1928 yılında Trabzon'da doğan İsmailoğlu 1951 de Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'ni bitirerek Makina Mühendisi olmuş; 1961—1962 döneminde de MS derecesini ve yüksek mühendislik unvanını almıştır. 1962 —1965 yılları arasında, Brüksel'de, Von Karman Akışkanlar Dinamiği Enstitüsü'nde bilimsel çalışmalarını sürdüren Alb. İsmailoğlu, buradan da «MS. Ae» derecesini elde etmiştir. Alb. İsmailoğlu, halen M.S.B. ARGE Başkanlığında Şube Müdürlüğü görevinde bulunmaktadır. Türkçe ve İngilizce çeşitli tez ve araştırmaları yayımlanmıştır.

Uzun bir süreden beri, TSE'de Türk Standartlarının hazırlanmasına değerli katkılarda bulunan ve bunun yanı sıra mühendislik okulları ile sanat enstitülerinde teknik resim ve makina-malzeme dersleri de vermekte olan Alb. İsmailoğlu'na, yeni görevinde başarılar dileriz.

BİR İSPANYOL HEYETİ TSE'Yİ ZİYARET ETTİ

İspanya'da Fındık üreticileri kooperatiflerinden Rafael Saludes, Juan Tassias Valls, Raman Vidal ve Barraquer Marfa adlı uzmanlar 25.8.1974 günü Enstitümüzü ziyaret ederek bu ürüne ait Türk Standardı hakkında bilgi almışlar ve fındıklarımızı yetiştirme yerlerinde görmek üzere Giresun'a harekete geçmişlerdir.

Burada Fındık İhracatçıları Birliği ile yeni yıl mahsulü ve fındık fiyatları üzerinde görüşmeler yapacak, fındıklarımızın nasıl işlendiklerini göreceğiz ve Araştırma Enstitümüzü de görmek suretiyle İspanya ile Türkiye arasında bir işbirliği sağlanabileceğini anlaşılmıştır.

YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARTLARI

(Başarfaı 7. sayfada)

No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)
TS 1434	Demir Cevheri Fosfor Miktarı Tayini (Volumetrik metot)	5
TS 1436	Latekste pH Tayini Metodu	2
TS 1437	Latekste Borik Asit Tayini	2
TS 1438	Sanayide Kullanılan Potasyum Sülfat - Merkürimetrik Metotla Klorür Miktarı Tayini	3
TS 1452	Sanayide Kullanılan Potasyum Sülfat ve Potasyum Tetrafenilborat Gravimetrik Metot ile Potasyum Miktarı Tayini	4
TS 1454	Sanayide Kullanılan Potasyum Sülfat 105 C da Ağırlık Kaybı Tayini	2
TS 1456	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları - Konuk Çözümlü Makinası, En Büyük Kullanma Eni	2
TS 1457	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları - Dokusuz Şeritler İçin Silindirik (Aleksandr) Patron (Boyutlar)	2
TS 1458	Tekstil Makinaları ile Aksesuarları - Suni - Sentetik Liftten İşleyen Çekmeli Bobin Makinaları İçin Patron (Boyutlar)	2
TS 1461	Sanayide Kullanılan Sodyum Klorat - Suda Çözünmeyen Madde Miktarı Tayini	2
TS 1462	Sanayide Kullanılan Sodyum Klorat Gravimetrik Metot İle Rutubet Miktarı Tayini	2
TS 1463	Arsenik Tayini İçin Genel Metot - Gümüş Dietilditiyokarbomat Fotometrik Metodu	5
TS 1466	Domates Salçası	5
TS 1467	Taze Banya Konservesi	3
TS 1468	Taze Fasulya Konservesi	3
TS 1469	Enginar Konservesi	3
TS 1470	Türlü Konservesi	4
TS 1473	Tekstil Yapımcı Maddeleri İslatma, Yıkama ve Köpürme Yeteneği	5
TS 1477	Akustik Ölçmeler İçin Öncelik Verilen Frekanslar	2
TS 1483	Sanayide Kullanılan (Gıda Sanayii Dahil) Amonyum Hidrojen Karbonat - Volumetrik Metotla Toplam Alkalilik Tayini	2
TS 1485	İğne Yapraklı (Yumuşak) Keresteler (Terimler, Tarifler ve Ölçme Metodları)	8
TS 1487	Yorulma Deneyi Genel Prensipleri	10
TS 1489	Tek İşaretili Pipetler	4
TS 1490	Lâstik Deney Parçalarının Kondisyonlanması ve Denenmesi İçin Standard Atmosferler	2
TS 1510	Tahıllar ve Baklagiller Öğütülmüş Ürünlerden Numüne Alma	7
TS 1511	Tahıllar, Baklagiller ve Bunların Ürünleri Kül Tayini	4
TS 1594	Meyva ve Sebze Mamülleri - Etinol Tayini	4
TS 1595	Domates Suyu	3
TS 1596	Şeftali Nektarı	4
TS 1597	Kayısı Nektarı	3
TS 1598	Şeftali Konservesi	3
TS 1710	Bakır ve Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metodları Elektrolitik Bakırda (Bakır Miktarı En Az % 99,50) Bakır Miktarı Tayini	4
TS 1711	Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metodları Alüminyum Miktarı Tayini	7
TS 1712	Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metodları Fosfor Miktarı Tayini	4

ilk garantili

fluoresant lāmba
balastı

★
HEICO'dur

REFLEKTÖR
BALAST
ÜSTÜN KALİTE
BANT
GÜÇLÜ
ARMATÜR
ZARİF
TRANSFORMATÖR
ANTİGRON
TV REGÜLATÖRÜ
YÜKSEK VERİM

aydınlatma
**bizim
isimiz..**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar,
Yanıkkapı Sk. No. 36-38
Karaköy - İSTANBUL
Telefon: 498938

Standard — 115

TÜRKİYE TARIMI, TARIM ÜRÜNLERİNİN PAZARLANMASI VE STANDARDİZASYONU

1 — Türkiye Tarımına Genel Bir Bakış :

Son yıllardaki sanayileşme gayret ve hareketlerine rağmen, tarım sektörü bugün de Türkiye ekonomisinin bel kemiğini teşkil etmektedir. Tarım sektörü son yıllarda, artan nüfusun ihtiyacını karşılamak yanında gelişen sanayimizin ham madde ihtiyacını da karşılamak ve topyekün kalkınmamız için gerekli döviz temin etmek gibi görevler yüklenmiştir. Türkiye'nin uzun sürede gelişmesi, sanayileşme ile olacaksa da, sanayi sektörünün gelişebilmesi için tarımda belirli ve ilet hedeflere ulaşılması gerekmektedir. Bugün çalışan nüfusun % 67 si tarım sektöründe çalışmakta, tarımsal ürünler ihracatının toplam ihracat içindeki payı % 80 i, tarım gelirlerinin milli gelirdeki payı ise % 31 i bulmaktadır.

1967 istatistiklerine göre, ülkemizde tarım arazisi miktarı (tarla ve bağ-bahçe arazisi toplamı) 26.2 milyon hektardır. Bu değer Türkiye yüzölçümünün % 33.6 sı kadardır. Geri kalan arazinin 26.1 milyon hektarını çayır ve meralar, 13.6 milyon hektarını orman arazisi, 13.1 milyon hektarını da ürün getirmeyen topraklar, göller ve bataklıklar teşkil etmektedir. Tarım arazisinin % 98.7 si yani çoğunluğu tarla arazisine aittir, 23.8 milyon hektarı bulan tarla arazisinin hepsi her yıl ekilmeyip 1/3 ü, her yıl nadasa bırakılmaktadır. Buna göre üretimde kullanılan arazi miktarı, 15.5 milyon hektar ekili arazi, 2.4 milyon hektar da bağ-bahçe arazisi olmak üzere 17.9 milyon hektardır.

Bağ - Bahçe arazisinin yaklaşık olarak 840.000 hektarını bağlar, 900.000 hektarını meyve ve sebzelikler, 674.000 hektarını da zeytinlikler oluşturmaktadır.

Tarım arazisinin yeterli olup olmadığını araştırmak için, tarım arazisi ile nüfus, özellikle tarım-

sal nüfus, arasındaki ilişkiyi inceleysek, 1968 yılında, nüfus başına 8 Dönüm, tarımsal nüfus başına ise 29.2 Dönüm işlenen arazi düşüğü görülür. Bu değerlere nadas arazi de dahildir.

1963 Tarım sayımı sonuçlarına göre Devlet müesseseleri hariç memleketimizde 3.100.850 adet tarım işletmesi vardır. Bunların % 99.5 ini 1-500 dönüm arasındaki küçük işletmeler, % 0,5 ini de 500 dönümden büyük, orta ve büyük işletmeler teşkil etmektedir. Küçük işletmeler içinde de çoğunluk 1-100 dönüm arasındaki işletmelere aittir. Ekonomik bir ünite olmaktan uzak 50 dönümden küçük işletmelerin küçülmeye devam etmesi verim ve üretimin arttırılması ile iş gücünün değerlendirilmesi üzerine menfi tesir yapmaktadır. Memleketimizde tarım işletmelerinin büyük bir kısmı yeter genişliğe sahip olmadıkları gibi toplu bir işletme karakteri de göstermemektedir. Büyük tarım işletmeleri hariç küçük tarım işletmelerinin ekserisi bütünlüğe haiz bir işletme olmaktan ziyade muhtelif yerlere dağılmış arazi parçalarından ibarettir. İstatistiklere göre, ortalama parça sayısı 6 ise de, 6 ve 6 dan çok parçalı işletmeler çoğunluğu teşkil etmektedir. Tek parçalı araziye sahip işletmelerin oranı % 9.6 dır. Çoğunlukla arazi parçalarının muhtelif istikametlerde birbirinden oldukça uzak mesafelerde olması, çalışma ve kontrolü güçleştirmekte, zaman israfına yol açmakta, modern tarım teknolojisinin uygulanmasını güçleştirmekte ve verim yükseltilememektedir. Çiftçi ailelerinin % 72.6 sı kendi arazileri üzerinde çalışmaktadır. Tarımda çalışanlar arasında tarım işçileri önemli bir yer tutmaktadır. Tahminlere göre tarım alanındaki aktif nüfusun % 7 si ücretle çalışmaktadır.

Tarımsal gelirin 2/3 ü bitkisel üretimden, 1/3 ü de hayvancılık, orman ve su ürünlerinden elde edilmektedir. Bitkisel üretim içinde

hububat % 37.8 ile ön planda gelmekte, onu % 17 ile sinai bitkiler ve yağlı tohumlar, % 16.3 ile meyveler takip etmektedir.

2 — Türkiye'de Tarım Ürünlerinin Pazarlanması ve Standardizasyonu

Ülkemizde tarımsal üretim daha ziyade hava şartlarına bağlı kalmakta ve verim seneden senede büyük değişiklikler göstermektedir. Hava şartlarının özellikle yağışın müsait olduğu yıllarda bol ürün alınmaktadır

Üretilen malın, tüketiciye ulaştırılması için; toplama, tasnif, ambalajlama, taşıma, depolama, işleme, zarar tehlikesini göze alma, kredi temin etme, fiyatlandırma, talep yaratma ve satış gibi pekçok hizmeti yerine getirmek lazımdır. Tarım ürünleri pazarlamasının düzenli olması, ülkemiz ekonomisine son derece etki yapmaktadır. Toplam harcamalar içinde Gıda Maddeleri harcamaları % 35.8 ile, bütün harcama gruplarından yüksektir.

Tarım ürünleri biyolojik bir tabiata sahip olduklarından, hasatlarında ve biraraya getirilmelerinde özel bir ihtimam istemektedirler. Ülkemizde standardı yapılan ürünlerin hasatlarında, gözönünde bulundurulacak olgunluk ile ilgili hükümler vardır. Ürünlerin ve hizmetlerin üreticiden son tüketiciye akışını sağlayan ve bu akıştan doğan faaliyetlerin yerine getirilmesi olarak tarif edilen pazarlamanın iki cephesi vardır. Bunlardan ilki, ürünün muhafaza, nakliye gibi teknik yönü, diğeri ise üretim, tüketim, fiyat hareketleri, fiyat politikası, iç ve dış pazar araştırmaları gibi ekonomik yönüdür.

Pazarlamanın başarılı olması, satılacak ürünün, miktar ve vasıf bakımından, pazar isteklerine uygun olmasına bağlıdır. Bunun yanı sıra yetiştirilen ürünün, belli va-

(Devamı 27. Sayfada)

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

KURŞUN ASİT AKÜMÜLATÖR AYIRICILARI
İÇİN ELEKTRİK DİRENÇİ DENEY CİHAZI

TS 1701/1

1974

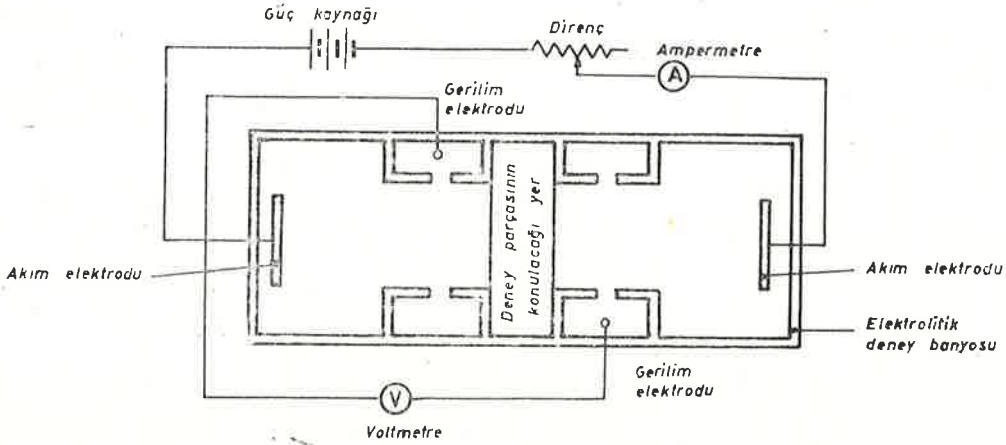
BİRİNCİ BASKI

Electric Resistance Testing Apparatus
Separator For Lead Acid Batteries

UDK 621.355.210

Ölçüler mm dir

Belirtilmeyen hususlarda imalatçı serbesttir.

Akım elektrodu : 70 x 70 x 1 mm kurşun plâka (en az % 99,90 saflıkta kurşundan).

Gerilim elektrodu : Çapı yaklaşık olarak 5 mm, uzunluğu yaklaşık olarak 50 mm ve daha çok en az % 99,99 saflıkta Kadmiyum çubuk olmalı ve seyreltik Sülfürik aside oda sıcaklığında 24 saat veya daha uzun süre önce daldırılmış bulunmalıdır.

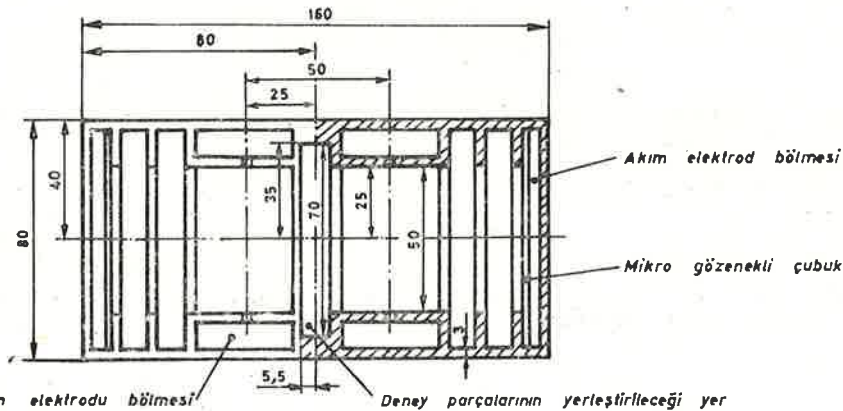
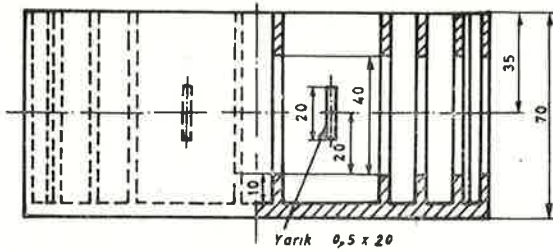
Güç kaynağı : Akümülatör bataryası.

Voltmetre : 0,5 ve daha üstün sınıftan iç direnci 3000 Ω dan az olmamalı ve maksimum ölçü alanı 3 V bulunmalıdır.

Ampermetre : 0,5 ve daha üstün sınıftan maksimum ölçü alanı 1,5 - 5 A'e kadar olmalıdır.

Direnç : Değişebilir direnç.

Deney banyosu : Aside dayanıklı kab.

YENİ Standardlar

- I -

KURŞUN ASİT AKÜMÜLATÖR AYIRICILARI STANDARDI

Kemal TAN

Elek. ve Mak. Yük. Müh.

Kurşun - Asit akümülatörlerinin revizyonu ile, eskiden bir basit standard halinde bulunan TS 12'nin yerine,

- Cer,
- Yol verme,
- Sabit Tesis,

kurşun asit akümülatörleri olmak üzere üç yeni standardın TSE teknik kurulumca kabul olunarak yürürlüğe girdiğini sayın okuyucularımıza daha önceleri arz etmiştik.

Bu akümülatörlerde farklı elektrik kutuplarındaki plakaları birbirinden yalıtım ve ayırmak için kullanılan ve elektrolitin geçmesini engelleyecek biçimde yapılmış bulunan yalıtım levhalar veya düzenlenmiş çubuklardan ibaret ayırıcıları da yep yeni bir standard olarak hazırlanmış ve 1974 yılı Nisanında TSE Teknik Kurulumca onaylanarak 1701 sayılı Türk standardı haline almış bulunmaktadır.

Standard tarifler bölümünde oluklu ayırıcı, kaburgalı ayırıcı, düz ayırıcı, mikro gözenekli lastik gibi, bu standarda özel olan terimleri tarif ettikten sonra sertleştirilmiş lif levha, cam lif levha ve sentetik reçinenin tarifini yapmakta, ahşap ve sertleştirilmiş kâğıt levhaların elektrolitin ve aktif madenin tarifleriyle bu bölümünü bitirmektedir.

Sınıflandırma ve özellikler bölümünde ise, önce sınıflandırma ele alınarak kurşun-asit akümülatör ayırıcıları yapılmış şekillere göre:

- Düz,
- Oluklu,
- Kaburgalı,

ayırıcılar olmak üzere üç sınıfa ay-

rıldığı ve her sınıftan ayırıcıların yapıldıkları malzemeye göre,

- Mikro gözenekli lastikten,
- Sertleştirilmiş lif levhasından,
- Caf liflerinden (veya Diyatomit toprakla karıştırılmış cam liflerinden)
- Sentetik reçine ve plastiklerden,
- Odundan (Ahşaptan),
- Sertleştirilmiş kâğıttan,

yapılmış ayırıcılar olmak üzere 6 tipte buldukları ve çeşit olarak yalnız oluklu ayırıcıların dalgalı oluklu ve köşeli oluklu olmak üzere iki çeşidi bulunduğu açıklanmaktadır.

Özellikler bölümünde önce genel özellikler olarak:

- Ayırıcıların düz levhalar halinde yapılmış olması ve yüzeyine düzgün yayılmış olarak çok sayıda küçük delikleri bulunması ve bu deliklerin oluşturduğu gözeneklerin hacmi toplam ayırıcı hacminin % 50 sinden az olmaması,
- Ayırıcıların dış etkenlerden hasar görmemiş olması ve yapımında uygulanan işlemlerden dolayı eğilme, oluklaşma, burulma, istenmeyen şekilde dalgalanma bulunmaması,
- Ayırıcı yapılan malzemenin içinde, elektrolitte çözünen ve bataryanın çalışmasını engelleyen yabancı maddelerin bulunmaması, şart koşulduktan sonra diğer özelliklere geçilmektedir.

Diğer özelliklerden Çekme dayanımının en az 0,15 kgf/mm² olması, serbest klor oranının da 100 cm² alanındaki ayırıcıda:

- Sentetik reçine, Ahşap, Sertleştirilmiş kâğıttan ayırıcılarda 0,0001 gramı,
- Plastik maddesi PVC olan ayırıcılarda 0,005 gramı,

geçmemesi ve mikro gözenekli lastik ve sertleştirilmiş lifden ayırıcılarda ise sıfır olması gerektiği belirtildikten sonra elektrik direnci üzerinde durulmakta ve bunun da 100 cm² alandaki Ahşap, sertleştirilmiş kâğıt levhalarda 0,0045 ve diğer levhalarda 0,004 Ohm'u geçmemesi kabul edilmektedir.

Ahşap ve sertleştirilmiş kâğıt levhalarda ise rutubetin ağırlıkça % 9 dan az ve % 15 den çok olmaması standard değerler olarak alınmıştır.

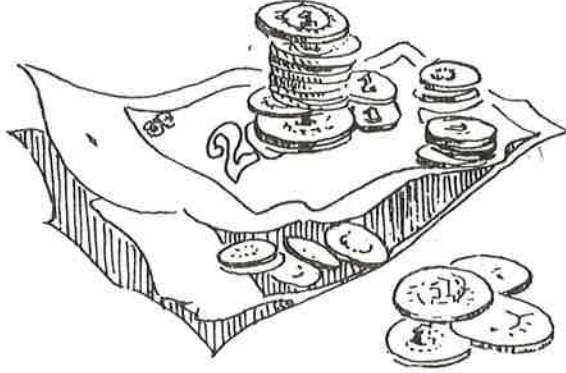
Standardın üçüncü bölümü olan hazırlama ve yapım ile ilgili muayene ve deneylerde önce muayeneler, boyut muayeneleri, ve gözle muayenede nelerin kontrol edileceği açıklandıktan sonra deneylere geçilerek 10.000 e kadar ayırıcı bir parti sayılarak bunlar arasından gelişi güzel 200 numunenin ayrılması ve bunlardan dört takım teşkili ile bir takımı üzerinde deneylerin yapılması kabul edilmiştir. Deneyler olarak ise:

- Çekme,
- Serbest klor,
- Elektrik direnci,
- Ahşap ve sertleştirilmiş kâğıt levhalarda rutubet,
- Gözeneklilik,

deneyleri ayrı ayrı ve bütün özellikleriyle açıklanmıştır.

(Devamı 27. Sayfada)

sermaye koymadan kazanın

YTONG ile yapılan daireniz
kışın sıcak, yazın serin,
sıhhi ve EKONOMİK....

Daire alırken BİR defa.
Yakıt için BİN defa
para ödemeniz gerekiyor.
Ama bu sizi düşündürmesin.

Çünkü,
yüksek ısı izolasyon
kabiliyeti olan YTONG,
yakıttan % 40'a kadar
tasarruf sağlar.

SİZ de dış duvarlarınızda
YTONG'u tercih edin.

Mimarınızla görüşünüz.
MUKAYESE HESAPLARINIZ İÇİN
YARDIMCI OLMAYA AMADEYİZ.

Mukayese hesapları için,
görüşmek istiyorum
prospektüs istiyorum

İSİM : _____

ADRES : _____

TÜRK YTONG SANAYİ A.Ş.
ATLANTİK HAN FİNDIKLI-İSTANBUL
TEL: 45 4118

MEYVE SUYU STANDARDLARI

Arıçtan TÖNÜK

Ziraat Yük. Müh.

Mevsimlerinde severek yediğimiz ve insan vücudu için gerekli ve yararlı olan meyveler, dalından koparıldıktan kısa bir müddet sonra solar, buruşur, küflenir, ekşir ve en sonunda kullanılmaz hale gelirler. Meyvelerden her mevsim yararlanabilmek için başvurulan yollardan biri de onların sularını çıkarmak, ambalajlar içinde dayanıklı hale getirerek saklamak ve istendiğinde kullanmaktır.

Beslenme ve sağlık bakımından meyve sularının değeri, çıkarıldıkları ürünlerden aşağı değildir. Bütün meyve sularında bol miktarda çeşitli şekerler vardır, bunlar kolaylıkla kana karışırlar. Meyve sularındaki şekerlerden büyük bir kısmı vücutta, hiçbir değişmeye uğramadan, doğrudan doğruya hazm olunurlar. Buna göre meyve suyu, genç, yaşlı, hasta, sağlıklı her insan için en iyi bir kuvvet ve kudret kaynağıdır. Meyve sularında ayrıca besleyici, ferahlatıcı ve iştah açıcı ekşilik maddeleri de bulunur. Meyve sularının, dizanteri, yüksek tansiyon, ülser ve devamlı bağırsak tembelliği gibi hastalıklara da iyi geldiği anlaşılmış bulunmaktadır. Meyve sularının asıl değerleri, içlerinde bulunan çeşitli madensel maddeler ve çeşitli vitaminlerden gelmektedir.

Suyu çıkarılacak, üzüm, elma, portakal, altıntop (greypfurt), çilek, vişne, ahududu, karadut, erik, şeftali, kayısı gibi meyveler önce dikkatlice gözden geçirilir. Tam olunmuş meyveler seçilir, zira meyvelerin kendilerine özgü güzel kokuları ve gıda değerlerinin en yüksek olduğu devre bu döneme rastlar. Çürük, ezik, hastalıklı olanlar ayrıldıktan sonra sağlam meyveler bol su ile iyice yıkanır ve çeşitli meyve presleri ile suları çıkarılır. Elma, portakal, altıntop gibi meyvelerin sularını daha kolay çıkartabilmek için meyveler önce ısıtılır ve hücrelerinin çatlaması sağlanır, böylece suları daha kolay çıkarılmış olur. Yalnız bu sırada sıcaklık ile meyvelerdeki tanen de

suya geçeceğinden bu pek arzu edilmez, tanen meyve suyuna bürüklük verir. Elde olunan meyve suları süzülerek tortularından ayrıldıktan sonra durultulurlar. Meyve suları daha sonra dondurularak veya ağızları iyice kapanabilen şişe, kavanoz ve teneke kutulara konulduktan sonra genellikle 77-82°C luk bir sıcaklıkta tutularak pastörize edilir ve dayanıklı hale getirilirler. Bu arada meyve suyu konulacak şişeler iyice yıkanıp, kaynar su içinde veya buharda tam anlamı ile sterilize edilirler. Ambalajlanan meyve suları daha sonra piyasaya sunulur.

Ülkemizde meyve suyu sanayii son yıllarda büyük gelişmeler göstermiş ve meyve suyu fabrikalarının sayısı ile istihalleri önemli artışlar göstermiştir. Bu nedenle Türk Standardları Enstitüsü bu dalda da çalışmalarda bulunmuş ve bugüne kadar, TS 1535 «Portakal Suyu», TS 1536 «Altıntop Suyu», TS 1537 «Konsantre Portakal Suyu», TS 1595 «Domates Suyu», TS 1596 «Şeftali Nektarı», TS 1597 «Kayısı Nektarı» standartlarını tamamlayarak ilgili-lerin istifadesine sunmuştur. İlgili fabrikalarının ve araştırma müesseselerinin görüşleri alınarak uygulanıtırılan bu standartları kısaca inceleyelim.

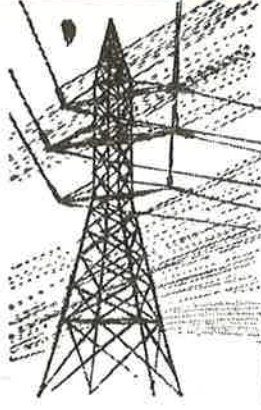
TS 1535 Portakal Suyu (Orange Juice) Standardı, her standardda olduğu gibi, standardda yer alan tariflerle başlamakta ve standardın kapsamı çizilmektedir. Sınıflandırma ve Özellikler maddesinde, portakal sularının özellikleri bakımından iki sınıf olduğu belirtilmekte ve daha sonra sınıfların özellikleri ile Genel Özellikler ayrıntıları ile bildirilmektedir. Numune Alma ve Muayeneler ile ilgili bölümde, parti tarifinden sonra alınacak numune sayısı ve miktarı verilmekte ve sırası ile Duysal muayeneler, Refraktometrik Kuru Madde, Toplam Asit, Eteri Yağ, Sorbik Asit, Kükürtdioksit, Benzoik Asit, Etanol, C Vitamini Tayinleri geniş olarak anlatılmakta veya atıf yapılan

ilgili Türk Standardlarının numaraları verilmektedir. Piyasaya Arz Maddesinde önce ambalajların nitelikleri verilmekte ve daha sonra üzerlerinde bulunması gerekli görülen işaret ve bilgiler sıralanmaktadır. Çeşitli Hükümler bölümünde yer alan tavsiiye niteliğindeki hükümlerden sonra, Standard, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak Denetleme ile ilgili maddelerle son bulmaktadır.

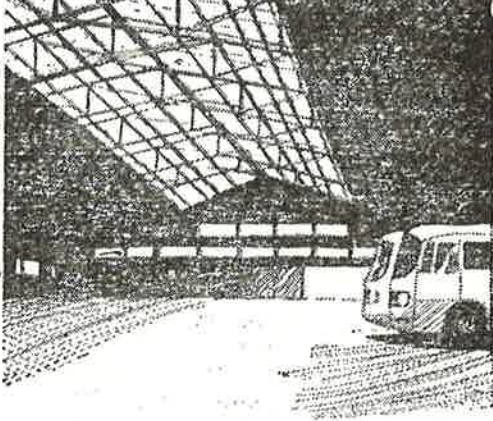
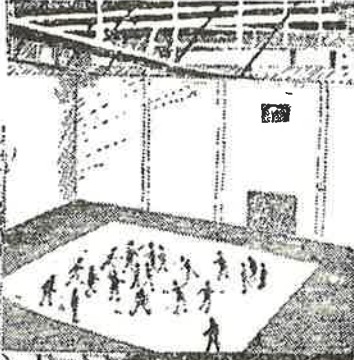
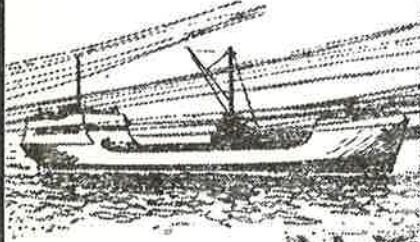
TS 1536 Altıntop Suyu (Grapefruit Juice) ve TS 1537 Konsantre Portakal Suyu (Concetrated Orange Juice) Standardları hemen hemen, Portakal Suyu ile aynı başlık ve hükümleri taşımaktadır ve pek çok konuda TS 1535 Portakal Suyu standardına atıflar yapılmaktadır.

TS 1595 Domates Suyu (Tomato Juice) standardının milletlerarası sınıflandırma numarası UDK 663.8 dir. Standarda göre domates suyu bir sınıftır. Tuzsuz kuru madde miktarı % 4,5 dan az olmamalı ve tuz miktarı da % 1,5 u geçmemelidir, hükümleri Genel Özellikler Bölümünde diğer hükümler ile birlikte yer almaktadır. Piyasaya Arz bölümünde, ambalajlarda bulunması gerekli niteliklerden sonra üzerlerinde yer alması gereken işaret ve bilgiler sayılmaktadır. Numunenin TS 1535 e, Muayene ve Deneylerin TS 1466 ya göre yapılacağı belirtilmektedir. Standardın sonunda, Çeşitli Hükümler ve Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak İşlemler yer almaktadır.

TS 1596 Şeftali Nektarı (Peach Nectars) ve TS 1597 Kayısı Nektarı (Apricot Nectars) Standardları hemen hemen aynı bölümleri ve hükümleri taşımaktadır. Tarifler ve Kapsamdan sonra, nektarların özelliklerine göre bir sınıf oldukları belirtilmekte ve özellikleri sayılmaktadır. Ambalaj bölümünde, nektarın, kabın su kapasitesinin % 90 dan az olmaması ve kabın su kapasitesinin +20°C daki damıtık su (Devamı 27. Sayfada)

**Elektrik diređi, gemi, elik köprü,
prefabrike evler, akaryakit tankları, buzdolabı,
Çamařır makinesi vs...vs...**

PROFİLO'nun profili

1. Elektrikli ev eřyalari fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve elik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresr fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip araştırma ve geliřtirme merkezi
8. IBM servisi

PROFİLO

SANAYİ ve TİCARET A.Ő.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Telg: Profilode, P.K. 98 Beyođlu

LİDER...

Oktay DİZDAROĞLU

Bir derginin konusu teknik de olsa, hatta tekniğin de özel bir bölümü ile ilişkili bulunsa; belirli zamanlarda, olağanüstü hallerde bu gerçeğin dışına çıkması ve tüm ulusu ilgilendiren iç ve dış olaylarla ilgili görüşünü saptaması doğaldır.

«Standard» da ekonomik ve teknik dergi olarak bu gereksinimi duymuş ve ulusa mal olmuş günlerde, kişisel görüşlerini, anılarını, önerilerini yayın konusu dışında da olsa, bu ulusun dergisi olarak, kamu oyuna açıklamayı kendine ödev bilmıştır. Bunun en yakın örneği, Dergimizin geçen sayısındaki başyazıda verilmişti.

Ulusça, değerini dünyaya kabul ettirmenin heyecanını yaşadığımız şu günlerde «söyleşi» sayfasında biz de konumuz dışına taşarak, bunun nedenini ulusal heyecanımıza bağışlamak gerekir.

★

Toplumunun karakterini en iyi tanıyan, eğilimlerini ve olanaklarını gerçekçi bir görüşle değerlendirebilen, yaşantısını yöneten, renklendiren ve geleceğini umutlatan kişiye lider diyoruz.

Lider bu uğraşını ailesi çerçevesinde sürdürürse o aileyi bir yerden alır, bir yere getirir.

Gerek kendi çevremizde, gerekse dış memleketlerde isimlerini tüm dünyaya kabul ettirmiş, ailelerine yön vermiş liderlere rastlarız. Bu liderlerin girişimleri daha çok ekonomik alanda olmaktadır. Aile liderlerinin isimleri büyük sanayi kuruluşlarında, ticarî firmalarda hatta bazı araç ve gereçlerde ölümsüzleşmiştir.

Lider ender bulunan bir kişidir, her aileden bir lider çıkmaz.

Bu tür «Aile boyu» liderlerin yararı ilk plânda kendi ailesine, dolaylı olarak da toplumdur.

★

İsmi tarihe mal eden liderler doğrudan toplum yararına çalışmış ve başarı sağlamış olanlardır.

Bu liderlerdir ki, amacını unutmamış, saptırmış yahutta yitirmiş halk yığınlarını belli bir düzeye ulaştırırlar; yeni bir umut verirler toplumlarına.

Bu liderlerdir ki, toplumca «olmak veya olmamak» sınırına gelindiği; bir millet haysiyetinin mihenk taşına vurulup değerlendirilmeye

tabi tutulduğu olayların peşpeşine sıralandığı dönemlerde çıkarlar ortaya...

Tarih boyu böyle olagelmıştır bu, ve eski bir deyimle «tarih tekerrürden ibaret» değildir ama gelmiş geçmiş olaylar arasında belirli bir ölçüde benzerlik de vardır.

Liderin;

- Uysal, ama o denli kararlı,
- Sabırlı ama öylesine kesin,
- Sade ama inandırıcı,
- Alçak gönüllü ama güvendirici,
- Sevimli ama etkileyici

özellikleri onu toplumunun belli bir kesiminin alelâde, sıradan bir temsilcisi olmaktan çıkarır ve tümüne mal eder; diğer bir deyimle toplumun lideri yapar.

Liderler sade kendi ülkelerini değil, diğer ülkeleri de etkilerler.

Yıllarca komşu bir ulusun başına musallat olan çağdışı davranışların, komşu bir ülkedeki liderin olumlu etkisi ile doğruya, iyiye yönelebilen olanakları belirir; ama o milletler bunu ya değerlendirirler ya da böyle bir şans gelir geçer yakınlarından.

★

Ulusların tarihlerinde lider özelliğinde yöneticiye sık rastlanmaz.

Lideri lider yapan da sıradan olmayışıdır esasen.

En iyi rastlantı muhakkak ki, bir ulusun ender çıkarttığı lider kıratındaki yöneticinin toplumu yararına giriştiği uğraşlarında, düşünceleri ve davranışları birbirlerinden ayrıntılı da olsa, tüm ulusunun sağduyuya sahip olarak, onun yanında olmasını bilmesidir.

Tarih boyunca büyük işler başarmış, devirler değiştirmiş olan Türk Ulusu, hem liderler yetiştirmiş, hem de sağduyusu ile onun başarısının devamlılığında yardımcı olmuştur.

Yaşadığımız günler; o parlak, tarihi başarılarımızın birer rastlantı değil ulusal özelliğimizin sonuçları olduğunu tüm dünya kamu oyuna kabul ettirdiğimiz heyecan ve gurur dolu günlerdir...

★

Yazımızın başlangıcında, bu defa «söyleşi» nin derginin konusu dışına taşacağına değinmiştik ama sonuç değişik oldu. Yazıya başlık olarak pekâla «Lider Standardı» da diyebiliriz.

EMNİYETİ

SERT PVC

TEMİZ SU BORULARI

**PİS SU BORULARI
VE EK PARÇALARI**

YAĞMURLAMA TESİSLERİ

PILSA

PLASTİK SANAYİ A.Ş.

ADANA ☎ :11262-46322 TELG. : PILSA P. K. : 87 TELEKS : 58 PILSA-ADANA

IRTİBAT OFİSLERİ : ANKARA ☎ 17 60 07 - 17 60 15 - İSTANBUL ☎ 27 28 37 - 27 13 19 - İZMİR ☎ 35093 - 22262

Standard — 116

Gelişmekte Olan Ülkelerin Standardlaştırma Sorunlarına DEVCO'nun Yardımı

Yazan: Raymond FRONTARD

1962 den bu yana, ISO Konseyi, bütün dünyadaki gelişme sorunlarının hızla artışı karşısında özel bir komiteye görev verdi. DEVCO kısa adı ile anılan bu komite, standardlaştırma ile ilgili sorunları ortaya koymak ve bunların çözüm yollarını vermekle görevlidir. DEVCO hemen işe koyulmuştur. Sonraları, ISO'nun elektrik alanında kardeşi olan IEC'nin çalışmalarından da yararlanmıştı. Onuncu toplantısı Eylül 1973 de Washington'da yapılmıştır.

On toplantı az veya çoktur. Onuncusu, yapılması gereken bir toplantıydı. Bir çok soru, DEVCO içinde cevap beklemektedir. Bazıları da ortaya yeni çıkmaktadır, bunlar öncekilerden daha berraktır. Bütün bunların kısa bir envanterini yapalım.

Birinci soru: Standardlaştırma geliştirmekte olan ülkeleri ilgilendiriyor mu?

«Evet» cevabı tüm olarak pragmatik bir saptamaya dayanmaktadır. ISO'nun 57 üyesi ve 14 haberleşme üyesi vardır. Bunların yarısı geliştirmekte olan ülkelerdir.

Yapıları ve sorunları çok güç olan bu ülkelere, ISO'ya katılmaları ve standardlaştırma sorunlarını bir ulusal merkezde çözümlenmeleri için insan ve para yüküne katlanmalarını bir delilik olarak görmemeliyiz.

Bir dünya örgütü olan ONUDİ'nin ISO'ya, DEVCO'ya ve şu sempozyuma ilgisi de olumlu bir olay olarak nitelenmelidir.

İkinci soru: Gelişmekte olan bir ülke için, ulusal bir standardlaştırma çalışmasına girişmede yarar var mıdır?

Bu soruyu, 1966 da DEVCO, «evet» diye cevaplandırmıştır. Her ülke —özellikle gelişmekte olanlar— için, standardlaştırma konusunda en derin ulusal çalışmayı yapması ve ülkenin kendine özgü gelişmesini sağlaması bakımından en uygun bir örgütü tasarlayıp kurması zorunludur.

Bize göre, bu cevap her zaman geçerlidir; fakat kötü anlaşılmasısı için düşünce çabası ister.

Bir çok kişi sanıyor ki, ulusal standardlaştırma, uluslararası standardlaştırmanın karşısındadır. «Zengin ve güçlü olan bir ülke ulusal standard yapar; zayıf ve kötü durumda ise başka bir ülkenin standardını almak ya da uluslararası standartları beklemek zorunludur.»

Bu şema geçmişe aittir. Gerçek şudur ki, standartlar âlemi, ISO ve bunun teknik komiteleri çevresinde tane tane oluşan bir sistemde gözlerimiz önünde canlanmaktadır. Bazı üyeler bu sistemi öbürlerinden daha fazla beslemektedir; bu teknoloji aktarımı görünüşünün klasik bir biçimidir. Fakat, bütün üyeler, ülkelerinin yararı için, kaynakları ile ilgili standard öğelerini, teknolojik düzeylerini, el emeğini, dilini ve gereksinmelerini bu sistemin işlemesine tahsis etmektedirler. Standardlaştırma sanatı, kökeni ülkesinde olan biraz ulusal, dış dünyaya açılması ile biraz uluslararası nitelikteki bu standartları bağdaştırmaktır.

Hiçbir ülke için, hiçbir dış örgüt —ne ISO ve IEC yetkileri, ne de ONUDİ'nin gücü— bu hususta bir şey yapamaz tek başına. Bu nedenledir ki, standardlaştırmanın ulusal çekirdeğinin uluslararası sisteme bağlı olması zorunludur.

Üçüncü soru: DEVCO, ISO ve IEC yönünden, geliştirmekte olan ülkelerle ilgili ne gibi başlıca gereksinimleri saptamıştır?

Birinci gereksinme: Standardlaştırma konusunda gelişme doktrinini.

DEVCO tarafından donuk ve değişmez bir doktrin yaratılmış değildir. Bununla birlikte, yavaş yavaş ortaya çıkan bir doktrin görülmektedir: DEVCO'nun çalışmaları, üyelerinin bazı dolaysız ve beklenmedikleri edintileri, Beyrut, Yeni Delhi, Kahire ve Bangkok toplantılarındaki görüşler bunu göstermektedir.

Birleşmiş uluslar tarafından yapılan uluslararası bazı konferanslar (Cenevre, Atina) ile uluslararası işbirliği çerçevesinde bazı

uluslarca Paris, Washington ve Berlin gibi merkezlerde düzenlenen konferanslar da bu hususa ağırlık vermiştir.

Bu doktrinin kalın çizgilerini dahi burada açıklamadığım için affımı dilerim.

İkinci gereksinme: Her ülkedeki standardlaştırma «önçü» lerinin, en yüksek hükümet düzeyinde teşriki:

DEVCO, standardlaştırmanın geliştirilmesi bakımından Birleşmiş Uluslar Örgütü ile özellikle ONUDİ, UNESCO ve UNUCED gibi kuruluşların yakın ilgisini görmüştür. Birleşmiş Uluslar Ekonomik ve Toplumsal Konseyi de;

— Standardlaştırmayı teşvik edenlere, her ülkede, kendi hükümetleri nezdinde elverişli bir kabul olanağı sağlamalıdır;

— Bunların olası teknik yardım isteklerinin (uzmanlar, eğitim araçları, deney ve laboratuvar donatıları, teknik bilgi ve belgeleme) sağlam bir yönetim temelinde oturtulmasına çalışılmalıdır çözümlerini kabul etmelidir.

Üçüncü gereksinme: Çeşitli yardım biçimlerinin uygulamaya konulması için lojistik bir sistem.

Teknik birer örgüt olan ISO ve IEC, lojistik bir dayanağı ortaya koyamaz. Aksine, komite üyelerinin çoğu bu konuda harekete geçebilecek olanakları —uzmanlar, eğitim programları gibi— emre hazır bulundurmaktadır. Birleşmiş Uluslar ve özellikle ONUDİ bu yolda hizmete dönük çalışmalar yapmaktadır.

DEVCO, ISO Genel Sekreterliği düzeyinde, ortak programlar ve çeşitli öğelerden oluşan araçları isteyen ülkelerin yararlanmasına sunmak istemi üzerine kurulan DEVPRO lojistik merkezini övgüyle karşılamıştır.

İşletme çalışmalarını olumlu yönde etkileyen bu durumun ayrıntılarının genel sekreterlikçe saptanacağını düşünüyorum.

Dördüncü gereksinme: Gelişmekte olan ülkelerin gereksinmelerine uygun düşecek standartlar ve standardlaştırma programları.

Burada —önceki gereksinmelere verilen olumlu cevapların aksine— DEVCO başkanı bazı endişelerini itiraf zorundadır.

Hiç kimse, ISO'nun en demokratik ilkeler üzerine kurulan uluslararası büyük bir örgüt olduğunu inkâr edemez. Bütün üyeleri eşit haklara sahiptir. Ne oyların denge-sizliği kabul olunur ne de veto hakkı. Teknik alandaki uluslararası örgütler arasında en geniş bir yeri olduğu da söylenebilir. Hükümetlerarası organların alışlagelmiş araçları ile karşılaştırıldığında uluslararası böyle bir çabayı geliştirmek için 20 milyon dolar gerektiği anlaşıldı. IEC'nin rakamları da burada anılmalıdır.

Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelerin çoğu, ISO karşısında bir yoksunluk duygusu içindedir sanki. Teknik komitelere uzman gönderememe güçlüklerinden yakınırlar; çalışmaların ihtiyaçlarına uygun olarak seçilmediğini belirtirler. Bazı şeyleri kabaca söylemek gerekirse, bugün yararlanılabilir durumda 2300 den fazla standard yayımlanmış bulunan ISO yönetici-

lerini yararlanarak dinlemektedirler. Sonra, bu standartlar koleksiyonuna eğilip onda veya yirmide bir oranında birşey keşfederek kendi ülkelerindeki acele, somut ve günlük soruna böylece yaklaşmak durumunda görünüyorlar.

DEVCO, bu durumu görmüştür. Karşısına çıkan durumda gereken araçların bulunması için körlenmesine yürümektedir. 1970 yılında, istenen standartlarla ilgili bir anket ile gelişmekte olan ülkelerin gereksinmelerinin öğrenilmesi düşünülmüş, başarıya ulaşılamamıştır. Bu vesileyle saptanmıştır ki, standardlaştırma alanındaki yetki ile anket ve ekonomik planlama konusunda yetki arasında farklar bulunmaktadır. Bu nedenle, üyelerle haberleşme üyeleri nezdinde Birleşmiş Uluslar'ın hükümetler nezdinde yaptığı araçlar kullanılarak yeni bir anket yapılmıştır. Bu yoldaki çalışmalar henüz sonuçlanmış değildir.

Gelişmekte olan ülkelere ilgili bir program herkesin çabasından doğacaktır. İşte bu nedenle, DEVCO, Konsey'e yetki ve görev sınırlarının genişletilmesini önermiştir. Başlangıçta Konsey tarafından atanan üyelerin sayısının azalması karşısında bütün üyelere ve IEC'ye açık ve daha demokratik bir ko-

mite halini alması düşünülmüştür. Öyle sanıyorum ki, üyeler, planlama ve ekonomi alanındaki yetkili temsilcilerini, standardcılarının yanında bu toplantılara göndereceklerdir.

Böyle bir forum, çözümleme ve yönelmelerinde daha az duyarlı, konuşmalarında akedemik yön daha az, seçimlerinde daha heyecanlı olabilir. Fakat, gerçek sorunların özgürce ele alınacağı ve en etken biçimde böylece somutlaştırılacağı umulmaktadır.

Sonuç :

Gelişmekte olan ülkelerin sanayileşme güçlüklerine çabuk, basit ve pratik bir çare standardlaştırma sayesinde bulunabilecektir. Şurası unutulmamalıdır ki, sorunların artışı oranında, her gün yapılan ISO standartları ile gelişen dünya standardlaştırma çabaları bunlara tam çözümler getirememektedir.

Gerçek şu ki, sanayileşme güç bir görevdir ve gelişmekte olan ülkelerin çoğunda, seçkinler, teknolojinin ortaya çıkardığı sorunların önemini tam kavrayabilecek durumda değildir. Anlayışlarının somut görünüşü ile ulusal bir standardlaşmaya yönelmeleri, bu seçkinler için modern ekonominin te-

(Devamı 27. Sayfada)

KILIÇOĞLU
TOPRAK SANAYİİ ve TİCARETİ A.Ş.
İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir
Telgraf: KİREMİT - Eskişehir P. K. 7

**KİREMİT
TUĞLA
ATEŞ TUĞLASI**

50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamullerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerimize her türlü hizmet sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

**İstanbul, İzmir ve Ankara
Yapı Endüstri Merkezlerindeki
Standlarımızı görünüz.**

Standard Dünyasından Haberler

Sofralık Üzümün Depolanmasına Dair Yeni ISO Kılavuzu

Hatalı depolama nedeniyle her yıl tonlarca yiyecek maddesi ziyan olmaktadır. Yeni ISO Uluslararası Standardının yayımlanmasıyla sofralık üzüm zayıfında büyük oranda bir düşme olacağı umulmaktadır. ISO 2168, bazı sofralık üzüm çeşitlerinin bütün ülkelerde kabul olunan soğuk depolama sistemine ilişkin yöntemleri kapsamaktadır. Adı geçen standardın ekinde bu yöntemlerin uygulanacağı 40 tan fazla üzüm türünden örnekler verilmektedir. Bu örnekler (aynı zamanda Turchesca, Lattuario bianco, Uva di Bisceglie, Uva Turca, ve Doraca diye anılan) Baresana gibi iri meyve; (Fendant, Gutedal ve Krach - Gutedal diye anılan) Chasselas gibi küçük meyve; (Black Hamburg, Gross Vernatsch, Schiava Grossa, Scviavone ve Trollinger diye anılan) Frankenthal gibi türleri kapsamaktadır.

Standard yalnız genel anlamda bir yöntemi kapsıyor Meyve yetiştirildiği zaman ve yere göre çeşitlilik arzedeceğinden, meyvenin toplanma koşullarının ve depolanması ile ilgili diğer fiziksel koşulların bölgesel durumlara göre belirtilmesi gerekir. Kuşkusuz bu yöntemin istisnasız her iklim koşulunda ve her türe uygulanması gerekmez ve duruma göre gerekli değişikliklerin yapılması her zamanın kendi bileceği bir iştir.

ISO 2168 de büyük ölçüde tavsiyelere yer verilmiştir.

Depolama süresinde gelişmeye devam etmedikleri için üzümler olgun iken toplanmalıdır. Olgun üzümün geç toplanması halinde ise depolanma ömrü kısalmıştır. Cam (sera) altında yetiştirilip kuru havada toplanan üzüm için böyle bir durum söz konusu değildir. Yağışlı bir süre sonunda toplanan üzümünde depolanma ömrü kısa olabilir.

Soğuk depolama tesislerinin bulunduğu yer dolayısıyla depolamanın hemen yapılması mümkün olmadığı takdirde üzümler gün

ışığından korunmak şartıyla serin bir yerde en fazla 24 saat süre ile muhafaza edilmelidir. Ancak, üzümün toplandıktan sonra fazla vakit geçirilmeden hemen ön soğutmaya geçilmesi önerilir.

Üzümler tek sıra ve salkımlar halinde ambalajlanmalı ve kontrolün kolay olması için ambalajlar bir örnek olmalıdır. Bir de salkımlar insan yiyeceklerine zararsız plastik muhafazalarla ayrılarak ve kısmen seyrekçe yerleştirilmeli, ambalaj kutu veya sandıkları

üzerine plastik örtü örtüldüğü takdirde sülfür diyoksit miktarını tanım ve metabolik gazların çıkmasını sağlamak amacıyla bu örtülerde delikler açılmalıdır.

Üzüm hava almayacak şekilde ambalajlandığı takdirde hemen fermente ürünlere has bir koku ve lezzet alır.

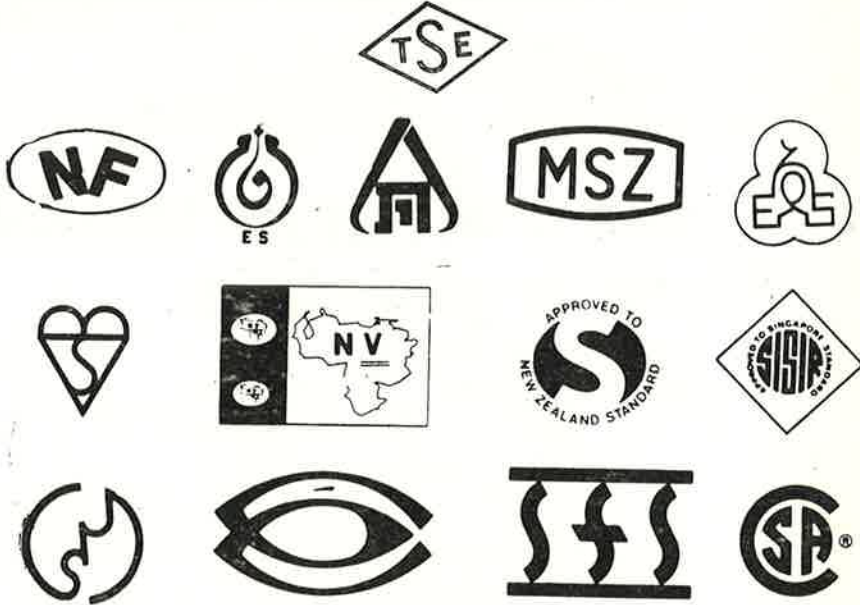
Söz konusu standardda, ambalajlamada gerekli ısı dereceleri ve diğer ayrıntılı teknik bilgiler de verilmektedir.

ISO'nun Standardlara Uygunluk Markaları İle İlgili İncelemesi

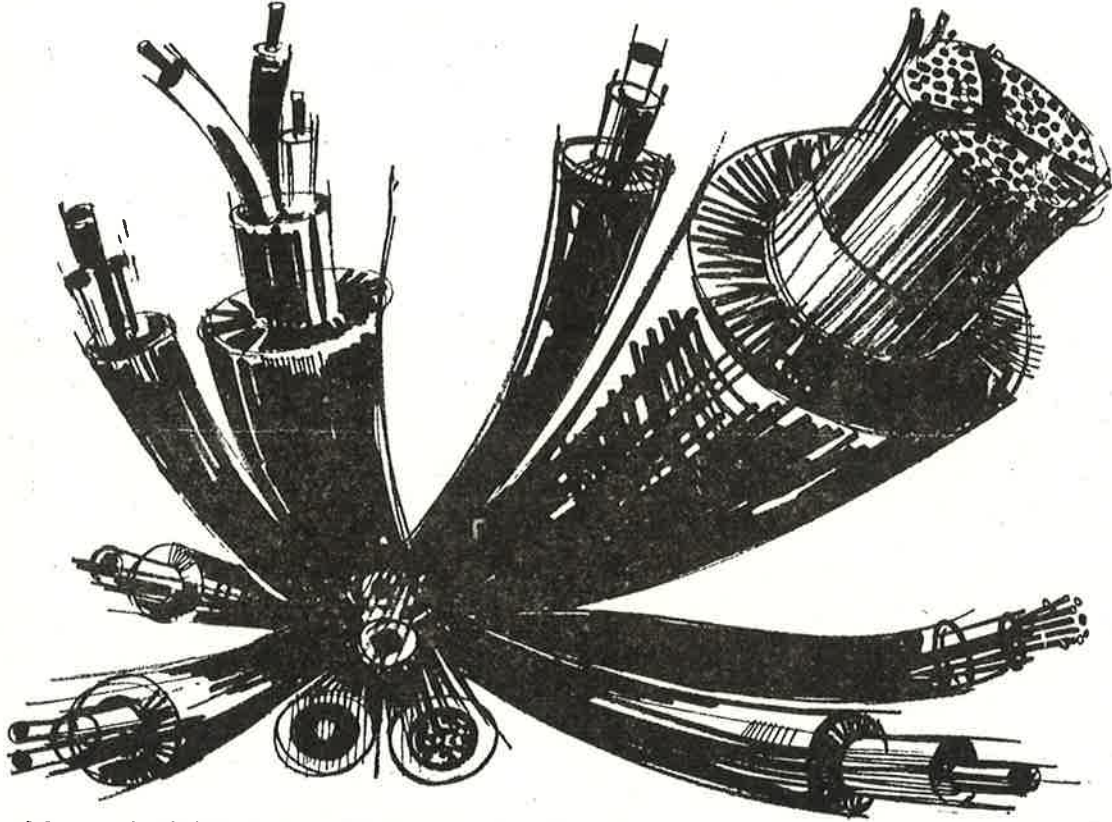
Aşağıda çeşitli ülkelerin ulusal standartlarına uygunluğu belirtmek üzere kullandıkları standard markalarından bir kısmı görülmektedir. Bu markalar Cenevre'deki ISO Merkez Sekreteryasınınca yayımlanan 134 sayfalık yeni «Standard Markaları Üzerine ISO'nun İncelemesi» adlı yayından alınmıştır. 73 sayılı ISO Teknik Komitesi (Tüketici Sorunları) nin işbirliği ile yapılmış olan bu inceleme, 39 ülkede uygulanmakta olan çeşitli programlar hakkında bilgi, bazı ülkelerde kullanılmakta olan öğretici

nitelikteki etiketleme sistemi konusunda da özet bilgi vermektedir.

Bu markalar artık tüketici tarafından her tür ürünün emniyet, güven ve kalite gibi özelliklerini belirtmekte kolaylık sağlayan bir işaret olarak tanınmaya başlamıştır. ISO Sertifikasyon Komitesi (CERTICO), uluslararası ticaret engellerini ortadan kaldıracak diğer çalışmalarının yanı sıra, ulusal ve bölgesel sertifikasyon sistem ve markalarının karşılıklı olarak geçerliliğini sağlayacak olanakları da incelemektedir.

1000 Volt veya 15000 Volt? Türk Siemens protodur kabloları

1965 yılından beri Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve uluslararası normlara uygun 1 ilâ 15 kV'luk yeraltı ve sualtı Protodur kabloları ve her cins Protodur izole iletkenler imâl etmekteyiz

Uzmanlarımız tesislerinizin teknik yönden kusursuz ve ekonomik olmasını teminen, her türlü yardım ve tavsiyelerde bulunmak üzere emirlerinizi beklemektedirler

Siemens'in Türkiye Umumi Mümessili Simko ile görüşünüz.

 SIMKO
Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İstanbul:
P.K. 64 Tophane
Telefon: 452090
Teleks : 290

Ankara:
P.K. 48 Yenisehir
Telefon: 182205
Teleks : 52

İzmir:
P.K. 481
Telefon: 38619
Teleks : 76

Adana:
Telefon: 2962
Teleks : 35

İNSAN - MAKİNA İLİŞKİSİ VE STANDARDLAR

ISO, makina ile ilişkisi yönünden insanın incelenmesi demek olan «ergonomik» alanında standartlar hazırlamak üzere yeni bir teknik komite kuruyor. Ergonomik, operatörün daha rahatlıkla kontrol edebileceği makina ve aletlerin dizaynını mümkün kılan bir bilim dalıdır. Örneğin, ev kadını yönünden ergonomik daha iyi bir mutfak dizaynının geliştirilmesi demektir.

Son yıllarda ergonomik, insanların çalışma çevrelerinde karşılaştıkları problemlerin çözümlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. İnsanın psiko-fizyolojik davranış bilgisinin ıslahı ve geliştirilmesiyle, çalışma koşullarının düzenlenmesi ve verimin artırılması yönünde büyük ölçüde çözümler getirilebilir.

Kurulması tasarlanan yeni komitece (ISO/TC 159) terminoloji ve mesleki, bilimsel ve teknolojik yönleri de dahil olmak üzere insan-makina sisteminin temel unsurlarına özellikle dikkat edilecektir.

20-25 ülkenin uzmanlarından meydana gelecek bu komite çalışmalarında Almanya'nın sekretaryası sorumluluğunu yüklenmesi hususunda görüş birliğine varılmış bulunmaktadır.

Çalışma programı henüz saptanmakta olan komite, kadın ve erkeğin antropolojik özellikleri, erkek ve kadının fiziksel gücü; psikolojik gerilimi; iş yerlerinde iklim koşullarının etkisi v.b. gibi sorunları inceleyecektir.

Halen mevcut ISO/TC 23 (Tarım alanında kullanılan traktör ve makineler) ve ISO/TC 108 (Mekanik titreşim ve şoklar) gibi ISO teknik komiteleri özel faaliyet alanlarında işin ergonomik yönleriyle ilgilenmektedirler. Yeni teknik komite, ortak bir ergonomik ilkeler temel yapısı üzerinde çalışacaktır.

AVRUPA STANDARDİZASYON KOMİTESİ (CEN) GENEL SEKRETERİ DEĞİŞTİ

Mr. Hans-Joachim Worch (Almanya), emekliye ayrılan Dr. Patrick Young (İngiltere) ın yerine Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN) Genel Sekreteri olarak atanmıştır. CEN Sekreteryası 1975 Haziran ayında Paris'ten Brüksel'e taşınacaktır.

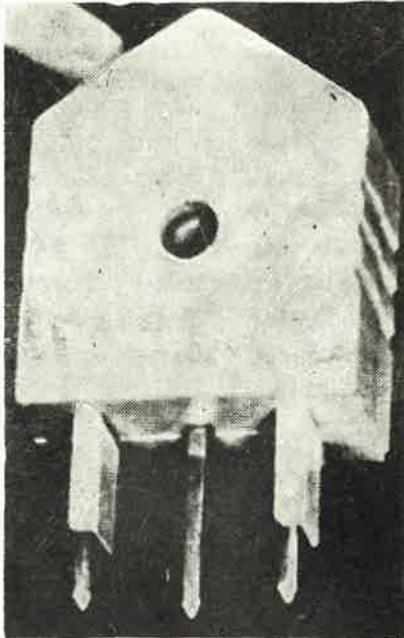
ELEKTRİK FİŞ VE PRİZLERİ SORUNU ÇÖZÜMLENİYOR

Dünyanın en karışık ve çözümlenemeyen sorunlarından biri olan elektrik fiş ve priz sorununun çözümleneceği günler artık pek uzak değil; çünkü uluslararası bir sistemin standardlaştırılmasıyla artık bir elektrikli traş makinası veya evde kullanılan herhangi bir cihazın Stokholm'den Kalküta'ya; Şikago'dan Rangun'a; Lenigrad'dan Londra'ya kadar hemen her kentte herhangi bir değişikliğe gerek kalmadan kullanılması olanağı sağlanabilecek.

Günümüzde, bir ülkedeki sistem diğerine uymamakta ve bu nedenle kendi ülkesinden başka bir ülkeye taşınan bir kimse, gittiği yerde ayrı bir masraf yapmasını gerektiren değişik bir durumla karşılaşmaktadır. Örneğin, voltaj aynı olsa bile elektrik prizinin şekli değişik olabilmekte ve bu bir takım değişikliği gerektirmektedir.

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC), bu konuda uzmanlaşmış komite (IEC/SC 23C) nin ilk toplantısından 18 ay kadar bir süre sonra «büyük bir gelişme» kaydetmiş bulunduğunu bildirmekte ve bir IEC sözcüsü «birkaç ay öncesine kadar sanıldığından daha hızlı gelişmeler» olduğunu ifade etmektedir.

17 ülkenin oluşturduğu bir çalışma grubunca 250V, 16A'lık tek-fazlı bir sistem için geliştirilen dizaynlar üzerinde geniş ölçüde bir görüş birliği sağlanmış olup, standart uzmanları, prototip bir

3 Uçlu Prototip Priz

«IECPLUG» yani IEC prizi dizaynında, bugünkü sistemlerin en iyi taraflarının bir araya getirilmiş olduğunu belirtmektedirler.

Önerilen uluslararası sistem özellikle yeni binalar için bazı özellikler taşımaktadır. Böyle uluslararası bir sistemin sağlayacağı uzun süreli avantajları kimse inkâr etmemekle beraber, böylesine büyük bir değişikliğin kısa bir süre içinde gerçekleştirilemeyeceğini de hatırdan çıkarmamak gerekir. Halen mevcut tesislere büyük yatırımlar yapılmıştır ve kuşkusuz bunlar daha uzun yıllar faaliyetlerini sürdüreceklere; gerektiğinde adaptörler kullanılacaktır.

ISO'nun Hazırladığı Arşiv Mikrofilmlerinin Korunması İle İlgili Yeni Kılavuz

Yeni bir ISO Uluslararası Standardında mikrofilmlerin arşivlerde uzun süre muhafazası için gerekli koşullar belirtilmektedir.

Üzerinde değerli kayıt ve bilgilerin bulunduğu mikrofilmleri zedeleyebilecek bir çok etkenler vardır. Bazı elverişsiz koşulların etkisiyle filmler kabarıp, büzülür, gevşer, tozla şekilsizleşir, solar, hattâ üzerindeki imaj küflenme sonucu tümüyle kaybolabilir.

Bu tehlike ve zedelenmeyi azaltmak amacıyla (ISO 2803) standardında kimyasal işlem tekniği; filmi sürekli olarak etkileyen nemlilik ve ısı ile kimyasal maddelerin sebep olduğu leke ve kirlenme gibi hususlarda ayrıntılı bilgi verilmekte; ve bu standardda, arşiv ve müstemilâti ile filmlerin konulduğu muhafaza, ve bunların denetim ve okunmasında alınması gerekli tedbirlerle ilişkin bölümler bulunmakta; örneğin, birtakım mikrofilm örneklerinin iki yılda bir kontrolü önerilmektedir.

ISO 2803, fotoğrafçılık uzmanları tarafından oluşan uluslararası bir teknik komite (ISO/TC 42) tarafından geliştirilmiştir. Bu komite halen fotoğrafçılıkla ilgili kimyasal spesifikasyonlar, film ve film şeritlerinin boyut ve şekli, poz ve objektif açıklığı, elektronik flaş, ışık gücü vb. gibi hususlara ilişkin 40'tan fazla uluslararası standard geliştirilmiş bulunmaktadır.

elektrige hayat veriyoruz

an-ka

Kalitede Güveneceğiniz Kablo

Büyük sorumlulukları vardır, kabloların. Elektrik enerjisi taşımaktan yana.

Günlük hayatın akışı, fabrikaların çalışması bu güçlü kablolarla gerçekleşir hep. An-Ka değişmeyen kalitesi, standartlarına uygunluğu ile kablo

konusunda güveneceğiniz isimdir.

Fabrika : Eski Edirne asfaltı

No : 34 Gaziosmanpaşa

Tel : 23 44 85

Büro : Okçumusa Cad.

Midilli Sokak No : 2

Bankalar Sarayı Kat 4

Tel : 44 73 07 - 49 01 37

2824 rmdm mura

Moran : 381 - Sevk : 56

Standard — 118

Battaniyeler Standardlaştırılıyor

Bir ISO tekstil komitesi uzmanları battaniyeler hakkındaki Uluslararası Standardlarla ilgili bir seri teklifler hazırlamaktadır. Bu iş, ISO'nun Tüketim İşleri Uluslararası Standard Yürütme Komitesi bünyesindeki Uluslararası Tüketici Kurumları'nın isteği üzerine ele alınmıştır.

Fiyattan başka elyaf muhtevası, yıkama kolaylığı, ısıtma, yanma, çekiş büzülme ve solmaya karşı dayanma gibi, satın alırken ev hanımlarının dikkat edecekleri bazı önemli hususlar da gözönünde tutulmuştur.

ISO/TC 38 (Tekstil) 13 sayılı komite ve alt komitenin ilk ilgileneceği sorunlardan biri, hangi özelliklerin zorunlu ve hangilerinin yararlı fakat daha az riskli olabileceğini saptamaktır. Tüketici, imalatçı ve standart mühendislerini de içine alan bütün ilgililerin temsilcileriyle geniş ölçüde işbirliği olanağı sağlanması önem kazanmaktadır.

Alt komitenin sekreteryasını yapan Avustralya Standardlar Kurumu Tekstil Standardları Yönetim Kurulu Sekreteri Harold Goulter «battaniyelerin standardlaştırılması» yönünde girişimde bulunmanın güç olmayacağını belirtmiştir. Zira, çeşitli test metodları üzerinde uluslararası anlaşmanın sağlanması, bir örnek kural ve tutamakların, uygulamalı deney ve sertifikasyonun ortaya konmasıyla birçok yanlış anlaşılma ve karışıklıklar önlenmiş olacaktır. Öncelik ve tercihlerin ülkeden ülkeye değişmesi nedeniyle, ilgili komitenin yapacağı iş, genel bir referans düzeni kurarak herkeşin aynı «teknik dil» kullanmasını sağlamaktır.

Bay Goulter, ayrıca bu alanda hazırlanacak standartların, örneğin, benzer mamüller arasında kalite ve fiyat bakımından uygulamalı seç-

me deneyi yapan test lâbratuvarları için son derece yararlı olduğunu ifade etmiştir.

Güvenilir ve anlaşılır teknik standard yazmak zannedildiğinden çok daha zor bir iştir. Örneğin, bir battaniyenin boyutunu ölçmek için şerit metrenin kullanılması işi halletmez. Zira, bir battaniye fabrikadan çıktığı andan yatağımızın üzerine gelinceye kadar geçen süre içinde yaklaşık olarak % 10 oranında çekmiş veya uzamış olabilir. Elyafın gerilimi, nem ve ısınmın etkileri ve boyutsal stabilitenin artırılması için yapılan özel işlemin dikkate alınması gerekir.

Aynı zamanda, yünlü tekstilde haşeratın sebep olduğu zararlara karşı dayanıklılığı sorununu da gözönünde tutmak gerekir. Test metoduyla ilgili teklif tasarısı üzerinde mütalâa veren İngiliz Standardlar Enstitüsü (BSI), kullanılan örnek boyutlarıyla sürfe sayısını yeterli bulmamış ve ayrıca, kendi tecrübelerine dayanarak, beslenme alışkanlıklarının etkilenmemesi veya bizzat kendilerinin zedelermemesi için sürfelere fazla el sürülmemesi gerektiğine, kültür yapma ortamına gerekli atmosfer ve ısının sağlanması hususlarına dikkati çekmiştir. Görülüyor ki, bunlar, yeterli bir battaniye standardı hazırlanmasında karşılaşılan sorunların ancak küçük bir yönüdür.

SC 3, tekstil konusunda uluslararası standard hazırlamakla yükümlü ve yetkili teknik komiteye karşı sorumlu, ihtisaslaşmış 54 alt komite ve çalışma gruplarından bir tanesidir. Ayrıca, ISO/TC 38, dışı-likten traktöre, uçaktan lâbratuvar cam eşyasına, sabundan nükleer enerjeye ve manganez cevherinden ayakkabı ve elbise ölçülerine kadar geniş bir çalışma alanı bulunan 151 teknik komiteden biridir.

ISO KONSEYİ TOPLANTISI VE IEC GENEL TOPLANTISI EYLÜL'DE YAPILYOR

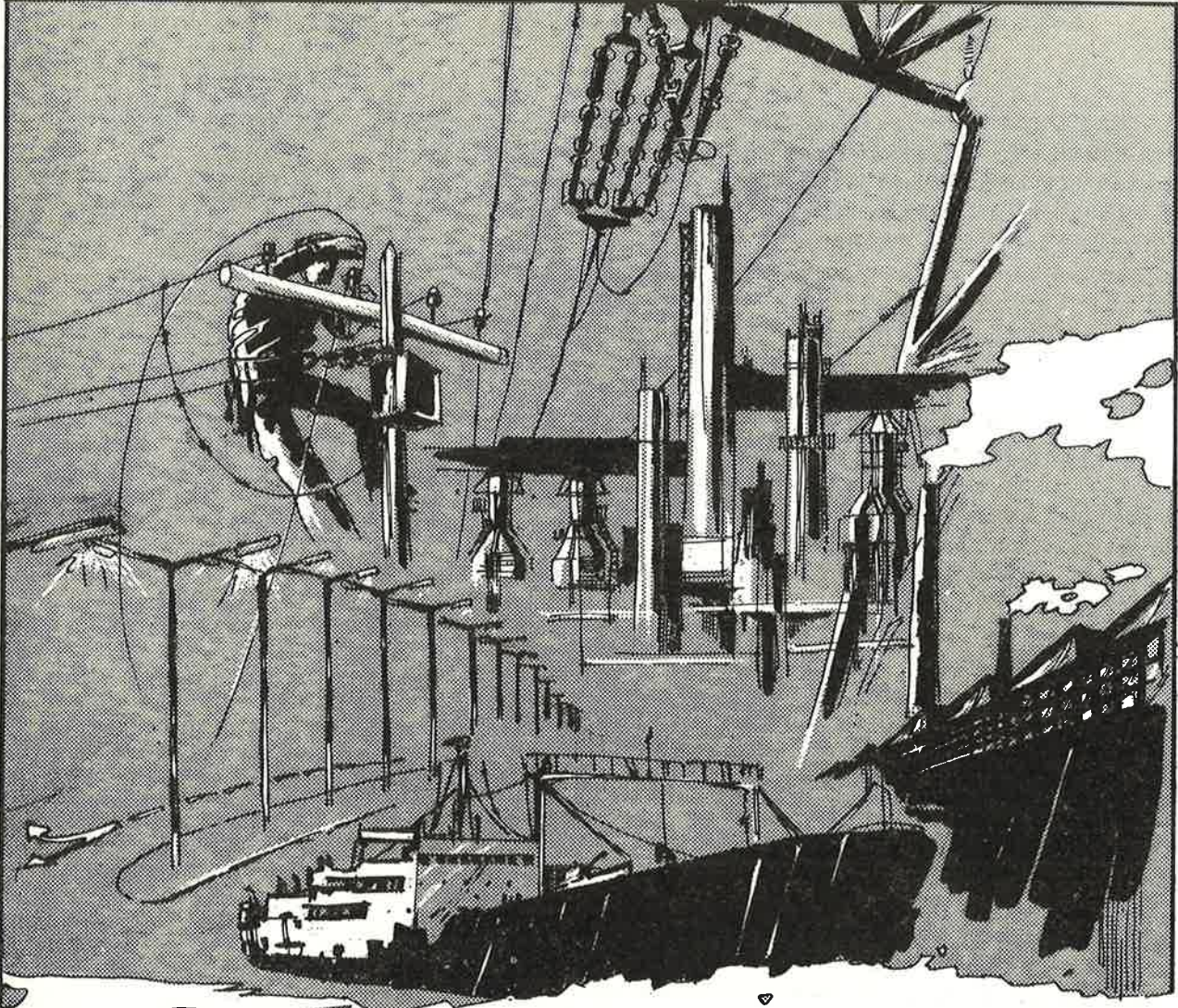
Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) nun yürütme organı olan Konsey, 24-26 Eylül 1974 günleri, ISO merkezinin bulunduğu Cenevre'de toplanacaktır.

Memleketimizi temsilen TSE'nin de üyesi olduğu 14 üyeli ISO Konseyinin bu defaki toplantılarına Enstitü Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, Başkan Vekili Hasan Tahsin Erol ve Genel Sekreter Velid İsfendiyar katılacaklardır. Konsey toplantılarında her üye ülkenin en az 3 kişilik bir delegasyonla temsil edilmeleri gerekmektedir. Okurlarımızın hatırlayacağı gibi Türkiye, bundan önce de 1963-1965 ve 1969-1971 dönemlerinde Konsey üyeliğine seçilmişti. Memleketimizin son ISO Konseyi üyeliği bu yıl başından 1976 yılı sonuna kadar devam edecektir.

IEC Genel Toplantısı

Türk Standardları Enstitüsü'nün, ISO ile birlikte üyesi ve Türkiye Temsilcisi olduğu ikinci büyük uluslararası standardlaştırma örgütü olan Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) da 39. Yıllık Genel Toplantısını 9-21 Eylül 1974 tarihleri arasında Bükreş'te yapacaktır.

IEC Konseyi ve Aksiyon Komitesi toplantılarının yanı sıra 34 Teknik Komite ve Alt Komitenin de çalışmalarının yer aldığı 39. Genel Toplantıya, memleketimizden, TSE Yönetim Kurulu Üyesi ve Boğaziçi Üniversitesi Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Necmi Tan-yolaç'ın başkanlığında, Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Haldun Gürmen; İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Ord. Prof. Bedri Karafakıoğlu, Prof. Abdi Dalfes, Prof. Hasan Önal, Prof. Mehmet İnan, Prof. Fikri Uzgören, Prof. Dr. Muzaffer Özkaya, Prof. Ziya Süder ve Doç. Dr. Enise Erimez; İstanbul D. M. M. Akademisi'nden Prof. Bedii İlgin, Prof. Adnan Ergeneli, Doç. Yahya Karslıgil, Doç. Çelik Aktaş ve Doç. Remzi Gülgün; Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nden Hüseyin Özaydın ve Turhan Bükülmez; T. Elektrik Kurumu'ndan Yalçın Oyal ve Ertuğrul Sarıalan; Kaleporselen Elektroteknik San. A. Ş.'den Ali Coşkun ve Abdülfettah Okudan ile Çanakkale Seramik A. Ş.'nden Olgun Pajik ve Tanju Özkayalı'dan oluşan 23 kişilik bir heyet katılmaktadır.

can damarı

Enerji taşıyan can damarlarıdır KAVEL kabloları. Taşıdıkları enerji ile hayat verirler fabrikalarımıza, rafinerilerimize, aydınlık yollarımıza, gemilerimize ve elektrik enerjisi ile yaşayan tüm kuruluşlara.

Kablo sahasındaki 20 yıllık tecrübenin ve çağdaş kablo bilgisinin ortak ürünüdür, üzerinde KAVEL markasını TSE işaretini taşıyan enerji kabloları ve KAVEL'in diğer ürünleri.

ADMAR

KAVEL KABLO VE ELEKTRİK MALZEMELERİ A.Ş. - İSTANBUL

Admar — 119

Tarım Ürünlerinin Pazarlanması

(Baştarafı 11. Sayfada)

sıflar bakımından yani, şekil, renk, görünüş ve olgunluk bakımlarından derecelendirilmesi, kısaca standardına uygun gruplara ayrılması gerekir. Türkiye'de çeşitlerin fazlalığı ve yetiştirme şartlarının farklılığı bu hizmeti daha çok lüzumlu kılmaktadır. Memleketimizde üreticiler, ürünlerini ya mahalli adetlere ve alışkanlıklara göre tasnif etmekte veya herhangi bir tasnife tabi tutmadan iç pazara çıkarmaktadır. İhraç edilen ürünlerimizin bir kısmında ise standartlar mecburi olarak uygulanmaktadır. Halen mecburi uygulamada olan tarım standartlarının adedi 70 kadardır.

Ekonomisi tarımsal ürünlerin başarılı bir şekilde pazarlanmasına dayanan ülkemizde, ekonomik istikrarın sürdürülmesinde çok önemli katkıları bulunan standartların mecburi yürürlüğe konularının adedinin artması ile, standardizasyondan bu alanda beklediğimiz fayda daha çabuk gerçekleşecektir.

ARITÖN

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE STANDARDLAŞTIRMA

(Baştarafı 20. Sayfada)

mel sorununa biraz sağlıksız bir yaklaşım olmaktadır.

Standardlaştırma çalışmalarının toplu etkisi, Teknik ve ekonomik kadroların oluşumuna yardım etmekte ve onları bu büyük görevlere hazırlamaktadır. Bu çalışma, ülkenin ekonomi alanında çalışanları arasında —üreticiler, tüketiciler, yöneticiler, profesörler, araştırmacılar— toplu bir teknik araştırma iklimini yaratmakta, bunları somut görevlere yöneltmektedir. Ülkede, ekonomi sorunlarına uygulanan ulusal güçlerin tümü arasında yapıcı bir işbirliğini sağlamaktadır. Son olarak, bugün uluslararası ekonomik işbirliğine doğru bütün dünyada başlayan genel geniş hareketin içinde ülkenin de bütünleşmesini sağlamaktadır (1),

Çeviren: M. UYGUNER

(1) DEVOO Başkanı Mr. Frontard, bu konuşmasını 17-21 Eylül 1973 tarihinde Meksiko'da toplanan «Ekonomik Gelişmede Standardlaştırmanın Rolü» ana konusunu işleyen konferans'ta yapmıştır.

KURŞUN ASİT AKÜMÜLATÖR AYIRICILARI STANDARDI

(Baştarafı 13. Sayfada)

Bu standardda yer alan ve dünyaya standartlarında sadece bir özellik olarak açıklanan (GÖZENEK-LİLİK), hem özelliklerde toplam ayırıcı hacminin % 50'sinden az olmama ve hem de Gözeneklilik deneyiyle bunun doğrulanması, bu standard'ın en önemli yönlerinden birisidir.

Gözeneklilik deneyi, gelişigüzel ayrılacak 10 ayırıcı numunesinden 5 cm×2 cm boyutunda kesilen 3 deney parçası üzerinde bu deneyin yapılacağı belirtildikten sonra deney:

- Deney parçalarının önce havada tartıldıktan sonra su içine yerleştirilmesi ve su kabının üzerine vakum uygulanarak gözeneklerin su ile doldurulması ve bu durumda suyun içerisinde deney parçalarının yeniden tartılması,
- Sudan çıkarılan deney parçalarının su ile birleşmeyen Dilutin veya benzeri bir sıvı dolu kaba, suya daldırıldığı gibi, daldırılarak bu durumda ağırlığının yeniden tesbiti,

yolu ile ve:

$$\text{Gözeneklilik} = 100 \times \left[1 - \frac{(l-s) (a-b)}{(c-b)} \right]$$

formülü ile hesaplanacağı tesbit ve kabul edilmiştir.

Burada:

- s — Dilutin veya benzeri sıvının özgül kütlesi (gr/cm³ olarak),
- a — Deney parçasının, bakır askı teli ve gerektiğinde daldırıcı ağırlık ile birlikte, havada yapılan tartısı sonucunda tesbit olunan ağırlığı (gr olarak),
- b — Gözenekleri su ile dolmuş aynı deney parçasının su içerisindeki ağırlığı (gr. olarak),
- c — Aynı deney parçası ve teferruatının Dilutin içerisindeki ağırlığı (gr olarak) dir.

Standardın diğer özel bir deneyi de elektrik direnci deneyi olup bu deney için kullanılacak cihaz ve bir kısım özellikleri Dergimizin diğer sayfelerinde sizlere takdim edilmiştir. Bu cihazdaki ölçüler ve

verilen bilgiler, deneyin ne derece önemli bulunduğunu ve standardda nasıl açıklandığını göstermeye yeterli olduğu gibi, diğer deneylerin nasıl ele alındığı hakkında da sizlere bir fikir vereceği kanısındayız.

Standardın bunu izleyen bölümleri, diğer Türk Standardlarından farkı bulunmamakta ve piyasaya arz maddesinde önce işaretleme sonra da ambalajın nasıl yapılacağı ve çeşitli hükümler maddesinde ise belge zorunluğu açıklandıktan sonra Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük hükümlerine göre yapılacak işlem gösterilmektedir.

Böylece - Kurşun Asit akümülatörlerin en önemli bir kısmı olan Ayırıcılarda tamamlanarak, bu alanda yapımı Sanayicilerimize bir hizmette bulunabildi isek yorgunluklarımızı unutacağımız doğaldır.

Meyve Suyu Standardları

(Baştarafı 15. Sayfada)

yun hacmine eşit olduğu belirtilmektedir. Daha sonra Ambalajlarda bulunması gerekli işaret ve bilgiler verilmektedir. Numune Alma ve Muayenelerin TS 1535 e göre yapılacağı belirtildikten sonra Standard, Çeşitli Hükümler ve Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak İşlemlerle son bulmaktadır. TS 1596 Şeftali Nektarı Standardında ayrıca Viskozite Tayini ile bu tayinde kullanılan cihazın şekli de yer almaktadır.

Türk Standardları Enstitüsünce kabul edilen bu standartların yanı sıra, üzerinde çalışmaların sürdürüldüğü «Elma Suyu», «Konsantre Elma Suyu», «Üzüm Suyu», «Konsantre Üzüm Suyu» ve «Vişne Suyu» standartlarının da tamamlanması ile bu alanda büyük bir boşluğun doldurulacağına ve şimdilik ihtiyari olarak yürürlükte bulunan bu standartların mecburi olarak yürürlüğe girmesi ile iç piyasa ve ihracatta olumlu etkileri olacağına inanıyor ve standartların ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Türkkablo' dan yenilik

alüminyum iletkenli EKONOMİK ve HAFİF enerji kablosu ALVİNAL®

Yeniliklerin öncüsü Türkkablo, sahip olduğu modern teknoloji ile yeni bir enerji kablosu ALVİNAL'i gerçekleştirmiştir.

Bütün tipleriyle, seri olarak üretimine geçilecek olan ALVİNAL, aynı görevi yapan bakır iletkenli kablolarla oranla daha hafif ve ucuzdur. Yapımında elektriksel özellikleri yüksek ve temini kolay alüminyum iletken kullanılmaktadır. Yeraltı ve yerüstü ağır hizmet şartlarına dayanıklıdır. Tesisi kolay ve ekonomiktir.

Türk standartlarına uygunluğu, Türk Standartları Enstitüsü tarafından saptanmış ve tüketicinin güveni TSE markasını taşımaya hak kazanmıştır.

ALVİNAL hakkında daha fazla bilgi almak için aşağıdaki adreslere başvurunuz.

TÜRKKABLO A.O.

MERKEZ :
İnönü Cad. 69/1 Taksim — İstanbul
Tel. : 45 52 38 - 39 Teleks : 266 İstanbul
FABRİKA :
P.K. 53 İzmit Tel. : 14 76 - 13 97

TÜRKKABLO MAMULLERİ SATIŞ MAĞAZASI :

Kemeraltı Cad. 34 Karaköy - İstanbul
Tel. : 49 04 73 — 44 12 81
Şehit Teğmen Kalmaz Cad. 27/1 Ankara
Tel. : 11 20 83 — 11 25 17

ALVİNAL PROGRAMI
0,6/1 kV için üç ayrı tiptedir.
Tipler _____
ALVİNAL - D (YAVV)
ALVİNAL - K (YAVMV)
ALVİNAL - Z (YAVŞV)
16 mm²'den 240 mm²'ye kadar

ADMAR.

Admar — 74417 (124)

SUMMARY OF CONTENTS

WHILE THE NEW TERM OF STANDARDIZATION COMMENCES

p. 3

As may be known by the readers of STANDARD the TSE activities are carried out by a skeleton staff as the Institution being closed to business during the month of August due to summer vacation. Thus, the annual leaves can be squeezed in one month without interrupting the flow of work.

While these lines are being read TSE will have resumed the new term. In September TSE has some new work to do. The new employees who were recruited last July in order to fill the new positions created by the new organizational chart will be put at work and, as a result, more productive results shall be expected.

Another significant aspect of the TSE activities during the current year is the fact that the cooperation which has recently been developing between TSE and the Chambers of Commerce and Industry is getting further promoted through some new implementations. A new bureau to specifically deal with «standardization» activities is being established at the Istanbul Chamber of Industry. This bureau will arrange for meetings to enable TSE and the Chamber to discuss as deemed necessary, about the standards to be prepared while maintaining liaison with TSE in order for the Chamber to benefit from the laboratory services to be required in implementation of standards. Such a bureau, to which all actions required for maintenance of relations between TSE and the Chamber will gradually be channalized, is expected to help our industry produce high standard of products.

The Istanbul Chamber of Industry has already put a firm step forward in this direction by taking some professional decisions, based on the authority provided for the chambers and commodity exchanges by the law No. 5590, forcing compliance with certain Turkish Standards and to be valid among its members. While implementing these decisions the inspectors of the Chamber will now utilize the TSE laboratory facilities and as a result of such a cooperation will assure the compliance of production with Turkish Standards a certain field of activity in their own territories.

TSE, founded in 1954, has published over 1700 standards while is at its twenties. 307 of these standards have been put in mandatory enforcement by the Government. Number of the standards comprising of 15 different scientific divisions may be expected to exceed 2000 during the current year.

As may be seen, there is no bottle-neck in preparing standards in this country. Bottle-neck, however, exists in implementation. The responsibility of preparing standards is, no doubt, being carried out by TSE as authorized by the law No. 132

TSE has been carrying out inspections by signing agreements with producers and leading the way

in the implementation as well. Number of firms authorized to use the TSE Mark and as a result subject to such inspections has been over 60. It is not, however, a TSE responsibility to carry out the countrywide inspection of implementation of standards. In fact, it is the responsibility of the Ministry referred to in the Resolution enacted by the Council of Ministers for mandatory enforcement of a standard. The Chambers and Commodity Exchanges can also help producing of satisfactory result in this respect by taking professional decisions. An inspection system to be established among fellow organizations enables the members thereof to know each other and the result becomes more satisfactory. That is why we have been looking forward to seeing the results of the cooperation initiated between TSE and the Istanbul Chamber of Industry during the forthcoming year.

While the standardization activities are being accelerated in the country in September, the two great international events are also going to take place during the same month that is, ISO and IEC are going to hold their annual Council meetings in Geneva and Bucharest respectively. During these two Council meetings the end results of the last year's activities will be reviewed, the work programs and budgets for the coming year will be discussed and approved.

In addition, ISO/TC 34 (Agricultural Food Products) is also scheduled to meet in September.

In September, an intensive standardization work will be taking place within and outside the country and that TSE is involved in all of these activities and will observe all of the developments very closely.

TSE BOARDS OF GOVERNORS OF TSE AND ISTANBUL CHAMBER OF INDUSTRY HOLD A JOINT MEETING

p. 5

The TSE Board of Governors held its routine August meeting at the Chamber of Industry in Istanbul.

Following a joint meeting held on August 19, the Boards of Governors of TSE and the Istanbul Chamber of Industry met separately to discuss the items in their own agenda.

Nurullah Gezgin, President of the Istanbul Chamber of Industry, who commenced the meeting with an opening remark, stated that such a joint meeting was welcomed and appreciated by the administrators of the Istanbul Chamber of Industry in that the decisions taken would lead to more productive implementations as compared to before.

The remarks made by the President of the host organization was reciprocated by the TSE President Faruk Sünter by expression of similar wishes on behalf of his colleagues, and later, the TSE Board

of Governors carried on with its separate meeting, to symbolize the future cooperation between the two organization, in a section the Istanbul Chamber of Industry assigned with its personnel for the common activities as was decided during the joint meeting.

During the meeting it was decided that the Chamber would contribute to standards work with its technical personnel, make comments on standards to be prepared by TSE and inspect the standards in mandatory enforcement - as per provisions of the enactment 5590 covering the professional decisions of mandatory enforcement and by the assistance of the TSE laboratory services - and in addition, the administration of the two organizations would closely cooperate in revision and modification of standards as deemed necessary.

THE FIRM OF TÜRKKABLO EXPANDS THE SCOPE OF ITS TSE MARK AGREEMENT p. 7

The request submitted by Türkablo Manufacturing Company for expansion of the scope of the previously signed TSE Mark Agreement to include the aluminium conductor cables was approved since they were manufactured in conformity with TS 212 «Thermoplastic and Rubber Insulated Y-Cables».

The Manufacturer had previously been authorized to use the TSE Mark on its manufactures of steel reinforced aluminium conductors.

yangın
söndürme
araçları

- imalât • satış •
- iç • dış ticaret •

karaköy tünel cad.38 kut han istanbul
telefon : 44 0916 - 495789

Ajans — 70/70 (122)

A PARTY FROM SPAIN VISITS TSE p. 9

A Spanish group of 4 experts that was in Turkey to see the hazel nut processing facilities and to contact members of the Turkish Union of Hazel Nut Exporters on the spot, also paid a courtesy visit to TSE and were given some information about the Turkish Standard for hazel nuts during the month of August.

THE AGRICULTURE, MARKETING AND STANDARDIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN TURKEY p. 11

In spite of the large scale industrialization efforts and movements during the recent years, Arıçtan Tönük, states the agricultural sector still remains to constitute the backbone of the Turkish industry since the agricultural sector has to meet the raw material requirements of the progressing industry as well as the needs of increasing population and to obtain the foreign exchange necessary for a total industrial development in the country. Presently, Tönük adds, 67 % of the working population are from the agricultural sector, and the ratio of agricultural products to the total general export is 80% while the ratio of agricultural income to the national revenue amounts to 31%. Agricultural production, however, Tönük maintains, depends on the local climatic conditions and that establishment of an effective marketing system for agricultural products is essential for the country's economy. In order to maintain the flow of products from producer to consumer, the products have to be properly stored and transported and that the activities to include production, consumption, control of price fluctuations and policies, and seeking for domestic and foreign marketing possibilities should be well organized. Arıçtan Tönük concludes stating that the success of marketing activities depends on Conformity to the standards. That is why TSE has drawn the success of marketing activities depends on con- up a number of standards to cover the agricultural products and that some 70 of such standards have been put into mandatory enforcement by the Turkish Government.

STANDARD FOR «SEPARATORS FOR LEAD - ACID BATTERIES» p. 13

Kemal Tan, Senior Electrical Engineer, one of the oldest and respectful writers of STANDARD, and presently member of the TSE Electrical Preparatory Group, gives some detailed technical information about the Standard for «Separators for Lead - Acid Batteries» which has just recently been approved by the TSE Technical Council. In addition, Mr. Tan, also presents some technical drawings pertaining to the standard at the end of his article.

STANDARDS FOR FRUIT JUICE p. 15

After having summarized and emphasized the nutritious value of fruit juice being consumed both as a refreshment and a substitute for the fruit itself, Arıçtan Tönük, Senior Agricultural Engineer points out that the fruit juice production industry in Turkey has been increasingly promoted during the recent years and, as a result, the Turkish Standards Institution has so far developed TS 1535

«Standard for Orange Juice», TS 1536 «Standard for Grapefruit Juice», TS 1537 «Standard for Concentrated Orange Juice», TS 1595 «Standard for Tomato Juice», TS 1596 «Standard for Peach Nectar», and TS 1597 «Standard for Apricot Nectar» and gives technical details about each of these standards separately.

LEADER

p. 17

Whatever the scope of a publication may be, to express its views on internal and external affairs effecting the public opinion of a nation is quite natural.

Although STANDARD is a publication dealing with economic and technical matters it becomes a patriotic duty for it to reflect some personal opinions, memories and suggestions regarding a common cause even if it is out of its scope. This, however, must be attributed to the present national emotion resulting from getting our value, as a nation, recognized by the world public opinion.

One who knows the characteristics best, can realistically evaluate the trends and capabilities, directs and makes the life of a community colorful and gives hope for the future is called a leader.

If one is the leader in a family he can bring it up to a certain level.

There are leaders both at home and outside the country who have also directed their families and made themselves universally acknowledged. But they have rather been popular and immortal especially from economic and industrial points of view.

Leaders are rather rare and that every family cannot raise leaders.

And such «family clan» leaders are beneficial to their community as well as to their families.

The leaders who have their names historically registered are those who strove directly to the benefit of community and achieved their objectives. Such leaders bring the masses of people, who forgot of their goals, deviated from or lost them, up to a

certain level, and give them a new hope for the future.

Such leaders usually appear when a community is in «to be or not to be» state or when it is the time to evaluate a nation's pride against a criterion while in the flood of events. It has been the same throughout the history and although the history is considered to be a repetition of events, it is not always true.

- Easy-going but determined,
- Patient but certain,
- Plain but convincing,
- Modest but dependable,
- Pleasing but influential

characteristics, differing a leader from being an ordinary representative of a certain community, make him the leader of the whole public.

Leaders influence not only their own but other countries as well.

A leader's positive action in one country may create possibilities to overcome the troubles in another neighboring country that have been bothering it for years. But the countries concerned either take advantage of such an opportunity or miss it.

Seldom do we find, in the nations' history administrators possessing the characteristics required for leadership.

Leadership is what makes an individual distinct from an ordinary man.

Members of a nation, under unusual circumstances, must have enough common sense to stick together around the leader that strives for the good of his country.

In addition to numerous great accomplishments throughout the history, the Turkish nation have also great leaders and helped maintaining their achievements with its common sense.

Now, what we are taking pride of is the production of our national characteristics, not a coincidence.

Although the intention of this article was explained at the beginning, the conclusion has been somewhat different. Hence, it might be better headlined as «The Standard for Leadership».

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNER

MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER

BU SAYININ SORUMLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Birliği
Matbaası - Ankara

TELEGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA

TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69

POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

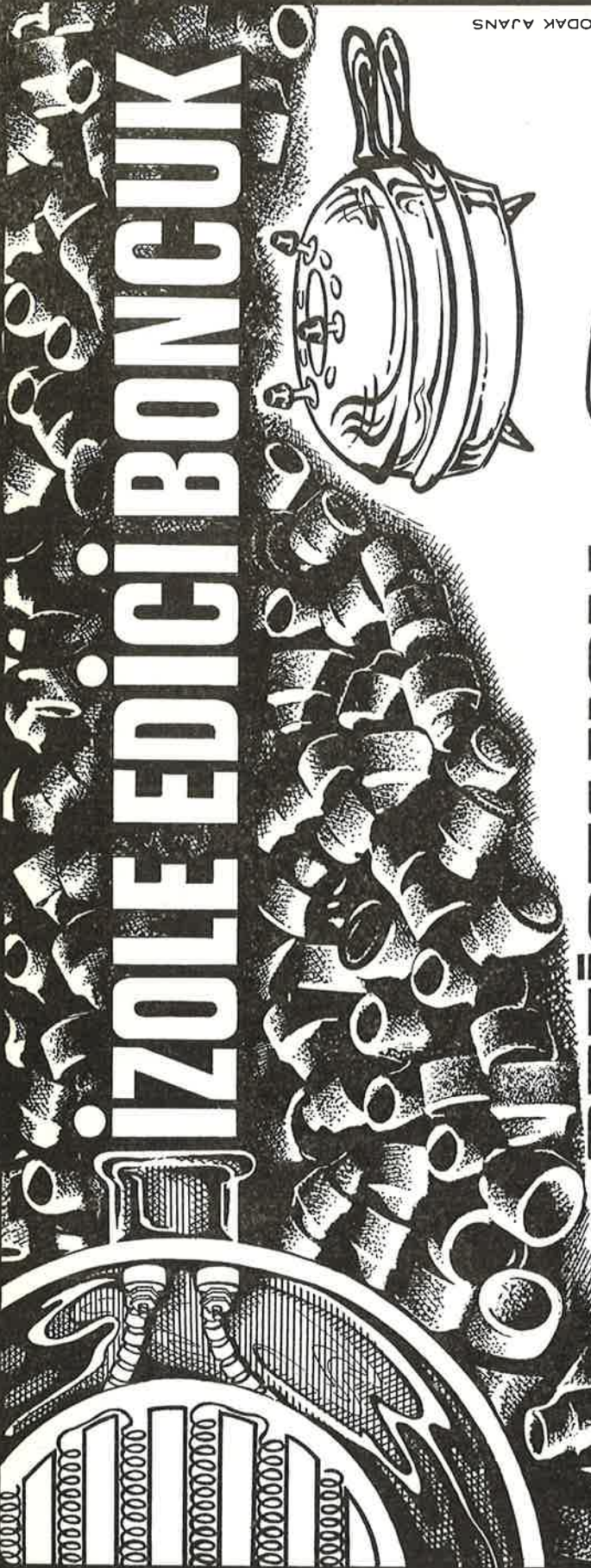
İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI	
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline	
6 aylık	6 Lira	uçak postası	
Sayı	1 Lira	ücreti ilave	
		edilir.	

ODAK AJANS

REZİSTANSLI GİHAZLAR İÇİN

YURDUMUZDA İMÂL EDİYORUZ..

KER 220 ve DIN 40685 'e göre STEATİT'ten yapılan İzole edici boncuklarımızı, bayilerimizden ve Elektrik malzemesi satan mağazalardan kolaylıkla temin edebilirsiniz. LÜTFEN KATALOG İSTEYİNİZ

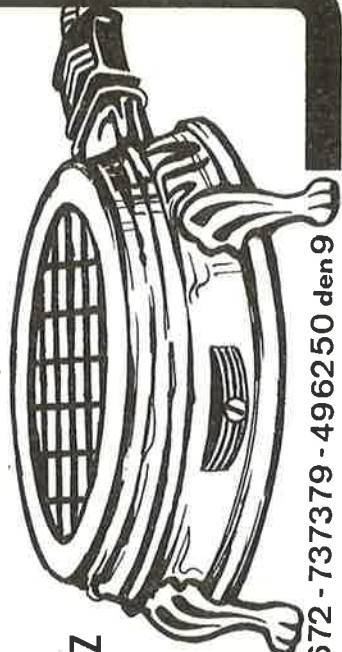
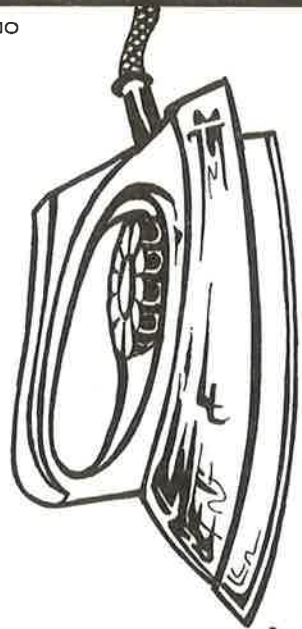
KALEPORSELEN

elektroteknik sanayi a.ş.
TS 50 Kapsamına giren malzemelerde

garanti belgesini
haizdir.

Halkalı asfaltı No:170 - Safraköy - İSTANBUL tel:737672 - 737379 - 496250 den 9

KP1